

Мектепалды 0 «Б» сыныбының тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «ІТ мектеп-лицей»КММ

Сынып/Топ: Мектепалды 0 «Б»

Балалардың жасы: 5-6 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 01.09.2023-2024 оқу жылы

(апта күндерін, айды, жылды көрсету)

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 22.04.24	Сейсенбі 23.04.24	Сәрсенбі 24.04.24	Бейсенбі 25.04.24	Жұма 26.04.24
Балаларды қабылдау	Балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату.Балаларға қолайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл-күйі туралы әңгіме,баланың жеке пікірін білдіруіне қосыла отырып, оны не қызықтыратыны туралы. Денсаулық мәселелері бойынша ата-аналармен әңгімелесу; консультациялар.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен денсаулық мәселелері, балаға үйде күтім жасау, білім алу, даму және жетістіктер туралы әңгімелесу, кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (роботехника құралдары, шашка). Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау) Заттық-кеңістіктік дамытушы ортамен жеке жұмыс				
	Математика негіздері – ойын, зерттеу іс-әрекеті. Құзыреттілік: «Математика негіздері» Танымдық және зияткерлік дағдылары: «Ойын,зерттеу танымдық іс-әрекеті» Дидактикалық әрі үстел үсті ойын жаттығу: «Тамшылар» Түсіндірме жазба: Ойын барысында балалардың зейіні, логикасы, арифметикалық қабілеттері мен ұсақ моторика да дамиды. Қарапайым мысалдар шығару, 1-ден 10-ға дейін тура және кері бағытта санауды; 1 таңбалы санды қоса есепте	Сауат ашу негіздері – коммуникативтік, тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. Құзыреттілік: «Сауат ашу негіздері» Коммуникативтік дағдылары:«Тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті» Дидактикалық әрі үстел үсті ойын жаттығу: «Гүлді түсі бойынша таңда» Түсіндірме жазба: «Гүлді түсі бойынша таңда»дидактикалық ойыны 5-6 жастағы балаларға арналған және есте сақтауды, зейінді, түстерді қабылдауды дамытуға бағытталған. Бұл ойынның көмегімен бала гүлді түсі	Көркем әдебиет – коммуникативтік, тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. Құзыреттілік: «Көркем әдебиет» Коммуникативтік дағдылары:«Тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті» Дидактикалық әрі үстел үсті ойын жаттығу: «Әскери мамандықты тап» Түсіндірме жазба: Дивергентті әр түрлі ойлау әдісі арқылы бір ғана заттарға емес, әр түрлі қырынан қарау. Дивергентті ойлау қиял мен қызығушылықты ынталандырады. Бұл	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. Құзыреттілік: «Сөйлеуді дамыту» Коммуникативтік дағдылары:«Тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті» Дидактикалық әрі үстел үсті ойын жаттығу: «Ойлан,тап!» Түсіндірме жазба: Бұл әдістемелік әзірleme формасы мен мазмұны бойынша мыналарға жатады <i>дидактикалық ойындарға және үстел – үсті ойындарына</i>, санат бойынша <i>ережелері бар ойындар</i>. Ойынның	Қоршаған ортамен танысу - тілдік қарым-қатынас, танымдық, зерттеу әрекеттері, еңбекке баулу. Құзыреттілік: «Қоршаған ортамен танысу» Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру: «тілдік қарым-қатынас, танымдық, зерттеу әрекеттері, еңбекке баулу» Дидактикалық әрі үстел үсті ойын жаттығу: «Айбынды Әскер» (Мамандық иесі туралы) Түсіндірме жазба: «Айбынды Әскер» дидактикалық ойыны 5-6 жастағы балаларға арналған және есте сақтауды, зейінді, қабылдауды дамытуға

	еу арқылы келесі санды және 1таңбалы санға азайту арқылы алдыңғы санды алу тәсілін (ойша шешу) меңгерту.	бойынша сұрыптауды үйренеді, зейінін жаттықтырады, заттарды көрнекі қабылдауды күшейтеді. Ойын баланың жеке, ұжымдық жұмысына және дербес әрекетіне арналған.	идеяны екіншісімен еркін байланыстыруға мүмкіндік береді. Тіпті бір-бірімен байланыссыз болып көрінетін нәрселер әртүрлі объектив арқылы қараған кезде жаңа түсініктерді тудыруы мүмкін. «Әскери мамандықты тап» дидактикалық ойыны 5-6 жастағы балаларға арналған және көру,тыңдау,есте сақтау,қиялдау,ойлау қабілеттерін, зейіндерін,сөйлеу мәдениетін, дүниетанымдарын кеңейтіп,шығармашылық арқылы ұсақ саусақ моторикаларын дамыту,заттарды көрнекі қабылдауды күшейтеді. Ойын баланың жеке, ұжымдық жұмысына және дербес әрекетіне арналған.	ерекшелігі - заттармен ойын әрекеттері арқылы шешілетін ойын тапсырмасының болуы (<i>пәндік ойын</i>), сенсорлық қабылдауды дамытуға бағытталған. «Ойлан,тап!» дидактикалық ойыны 5-6 жастағы балаларға арналған және есте сақтауды, зейінді, түстерді қабылдауды дамытуға бағытталған. Бұл ойынның көмегімен бала жануарлардың түрлерін білуге, сұрыптауды үйренеді, зейінін жаттықтырады, заттарды көрнекі қабылдауды күшейтеді. Ойын баланың жеке, ұжымдық жұмысына және дербес әрекетіне арналған. Балалардың айтылған ойды тыңдауға және ұғыну зейінін дамыту.	бағытталған. Бұл ойынның көмегімен бала мамандық түрлерін білуге, сұрыптауды үйренеді, зейінін жаттықтырады, заттарды көрнекі қабылдауды күшейтеді. - Мамандық иелерінің қызметі және олардың еңбегімен таныстыра отырып,олардың маңыздылығы туралы білім беру; -Ойын баланың жеке, ұжымдық жұмысына және дербес әрекетіне арналған. Балалардың айтылған ойды тыңдауға және ұғыну зейінін дамыту.
Таңертенгі жаттығу Таңертеңгілік жаттығу балаларды ақыл- ой, адамгершілік, еңбек және эстетикалық жағынан тәрбиелеу жұмысын жүзеге асыруға, олардың сергек, шат көңілді және күні бойы белсенді болуларына ықпал етуі тиіс. Таңертеңгі жаттығу балаларды сауықтыру мен тәрбиелеудегі бағалы құрал болып табылады. Таңертеңгі	№ 27 Жалпы дамыту жаттығулар кешені (ҚАЙТАЛУ) Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекет дағдыларын қалыптастыру. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК Акробатика элементтері бар жаттығулар. №1 жаттығулар кешені 1.«Алдыға қадам аттау, қолдарын екі жаққа созу» Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдары екі жанына төмен түсірілген. 1 – оң жағына	№ 28 Жалпы дамыту жаттығулар кешені (ҚАЙТАЛУ) Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекет дағдыларын қалыптастыру. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК Акробатика элементтері бар жаттығулар. №2 жаттығулар кешені 1.«Қолдары жоғары» Б.қ. – қолдарын беліне қою. 1 – қолдарын желкесіне қою, оң (сол) аяқтарын артқа аяқ	№ 29 Жалпы дамыту жаттығулар кешені (ҚАЙТАЛУ) Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекет дағдыларын қалыптастыру. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК Аэробика жаттығуларын орындау 1.Б.қ.: тұру. Қолдарын тұзу басынан жоғары көтеріп, қолдарымен шапалақ ұрады. Қолдарын төмен түсіреді.	№ 30 Жалпы дамыту жаттығулар кешені (ҚАЙТАЛУ) Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекет дағдыларын қалыптастыру. ӘДІСТЕМЕЛІК КУӘЛІК Ұзын жіппен жаттығулар орындау. 1.Б.қ. : тұзу тұру, 1 – қолдарын жоғары көтеріп, таспаны бір қолынан екінші қолына береді. 2– қолдарын екі жаққа	№ 31 Жалпы дамыту жаттығулар кешені (ҚАЙТАЛУ) Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекет дағдыларын қалыптастыру. Жолдорбамен жаттығулар орындау 1.Б.қ. : тұзу тұру, 1– қолдарын жоғары көтеріп, таспаны бір қолынан екінші қолына береді. 2– қолдарын екі жаққа айналдыра отырып, төмен

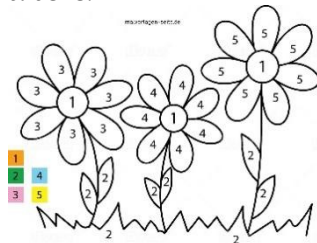
жаттығумен жүйелі айналысушыларда ұйқышылдық жоғалады, эмоционалдық өрлеу басталады, қабілеттілігі артады. Балаларды тәртіптендіреді.	қарай қадам аттау, қолдарын екі жаққа созу; 2 – бастапқы қалыпқа келу. Сол аяқпен қимылдарды қайталау (8 рет) 2.«Бұрыш» Б.қ. – артына қолдарымен тіреліп, еденге отыру; 1– аяқтарын 45°бұрыш жасап көтеріп, ұстап тұру (8-ге дейін санағанша); бастапқы қалыпқа келу (5 рет қайталау). 3.«Қолдарын алдына кеуде тұсына ұстау» Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдары екі жанына төмен түсірілген, аяқтары иық еніндей қойылған. 1– қолдарын кеудесінде бүгіп ұстау; 2 – оңға бұрылу, қолдарын екі жаққа жазу; 3 – қолдарын кеудесінде ұстау; 4 – б.қ. Сол жағына осы қимылдарды қайталау (8 рет) 4.«Қолдары тізеде» Б.қ. – аяқтары параллель, қолдары дене бойымен төмен түскен. 1 – қолдарын екі жаққа жазу; 2 – оң аяғын бүгу, қолдарын тізесіне қою; 3 – аяғын түсіру, қолдарын қайта екі жаққа жазу. Сол аяғымен сол қимылдарды қайталау (9 рет). 5.«Қарлығаш» Б.қ. – тұру. 1–4 – оң аяғымен тұру, денені алдыға еңкею, оң аяғын түзеп жоғары көтеру (8 рет). 6.«Қорапша»	басымен басып тұру; 2 – бастапқы қалыпқа келу (8рет). 2.«Еңкею» Б.қ. – аяқтарын иықтарының еніне, қолдарын беліне қояды. 1 – қолдарын екі жаққа созады; – оң (сол) аяқтарына қарай кезек еңкею; 3 – денені қайта түзеп, қолдарын екі жаққа созу; 4– б.қ. (8 рет). 3.«Бұрылу» Б.қ. – аяқтарын иықтарының еніне, қолдарын желкесіне қояды. 1 – оңға (солға) бұрылу; 2 –б.қ. (8 рет). 4.«Отыру» Б.қ. – тізерлеп тұру, қолдарын денесінің бойымен екі жаққа ұстау. 1-2 – оңға (солға) отырып-тұру, қолдарын жоғары көтеру; б.қ. (6 рет). 5.«Қарлығаш» Б.қ. – тұру. 1–4 – оң аяғымен тұру, денені алдыға еңкею, оң аяғын түзеп жоғары көтеру (8 рет). 6.«Қорапша» Б.қ. – еденге етпетінен жатып, 1 – 4 – аяқтарын жоғары басына тигенше көтеру – 6 рет	2.Б.қ.: «боксшы» қимылын жасап, қолдарын кезек-кезек алдыға-жанына жұдырықтап, серпу. 7-8 рет 3.Б.қ.: тұру. Алдыға еңкею. Қолдарымен аяқтарының артынан шапалақ ұру – 7-8 рет. 4.Б.қ.: оң аяғын түзулеп, жоғары көтеріп қалып, аяғының астынан шапалақ ұру. Сол аяғымен соны қайталау. 5.Б.қ.: арқасына шалқалап жату, түзулеп екі аяғын бірдей жоғары көтеріп апарып, басынан асырып, жерге тигізу. Аяқтарын қайта төмен түсіріп, б.қ. қайту. 7-8 рет. 6.Б.қ.: ішімен етпетінен жатып, қолдарын иегінің астынан таянып жату. Екі қолдарын екі жаққа жазып, арқасымен артқа қайырылу. Жаттығу кезінде аяқтарын жерден алмайды. 7-8 рет. 7.Б.қ.: аяқтарын біресе бірге ұстап, біресе екі жаққа ашып бір орында секіру. Секіруді жүрумен алмастыру. 2-3 рет.	айналдыра отырып, төмен түсіреді (8 рет). 2.Б.қ. : түзу тұру, қолдары төменде. Таспаны жанына қарай созып, денені оңға (солға) бұрады (8 рет). 3.Б.қ. : түзу тұру, алдыға еңкею, таспаны бір қолынан екінші қолына оң (сол) аяғының артынан беру (8 рет). 4.Б.қ. : өкшелеп отыру. Тізесіне көтеріліп, оң (сол) қолдарын жоғары сермейді. Б.қ. қайта келеді (8рет). 5.Б.қ.: қолдарымен артқа тіреліп отыру, аяқтарын түзу ұстайды. Екі аяғын бірдей бүгіп, таспаны қолдан-қолға ауыстырады. Аяқтарын қайта түзейді. (8 рет) 6.Б.қ.: етпетінен жату. Денесінің алдыңғы жағын көтеріп, қайта түсіреді. (Екі қолына да таспа ұстайды) (8 рет) 7.Б.қ. бір орында тұрып, бір аяқпен секіреді (6 рет).	түсіреді (8 рет). 2.Б.қ. : түзу тұру, қолдары төменде. Таспаны жанына қарай созып, денені оңға (солға) бұрады (8 рет) 3.Б.қ.: түзу тұру, алдыға еңкею, таспаны бір қолынан екінші қолына оң (сол) аяғының артынан беру (8 рет). 4.Б.қ.: өкшелеп отыру. Тізесіне көтеріліп, оң (сол) қолдарын жоғары сермейді. Б.қ. қайта келеді (8рет). 5.Б.қ.: қолдарымен артқа тіреліп отыру, аяқтарын түзу ұстайды. Екі аяғын бірдей бүгіп, таспаны қолдан-қолға ауыстырады. Аяқтарын қайта түзейді. (8 рет) 6.Б.қ.: етпетінен жату. Денесінің алдыңғы жағын көтеріп, қайта түсіреді. (Екі қолына да таспа ұстайды) (8 рет) 7.Б.қ. бір орында тұрып, бір аяқпен секіреді (6 рет).
--	---	--	---	--	---

	Б.қ. – еденге етпетінен жатып, 1 – 4 – аяқтарын жоғары басына тигенше көтеру – 6 рет «Көпір» Б.қ. — жерде жату, қолдарымен басынан асырып, еденге тірелу. Қол-аяғына тіреліп, денесін жерден көтеру – 5 рет.					
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық		Сөйлеуді дамыту– коммуникативтік, ойын, танымдық әрекет				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттері мен уақыты						
ҰІӨ уақыты:		Дүйсенбі 22.04.24	Сейсенбі 23.04.24	Сәрсенбі 24.04.24	Бейсенбі 25.04.24	Жұма 26.04.24
		Математика негіздері Сөйлеуді дамыту Қазақ тілі Дене шынықтыру	Сауат ашу негіздері Қоршаған ортамен танысу Мүсіндеу Музыка	Математика негіздері Көркем әдебиет Сауат ашу негіздері Дене шынықтыру	Математика негіздері Сөйлеуді дамыту Қазақ тілі Музыка	Сауат ашу негіздері Көркем әдебиет Қоршаған ортамен танысу Дене шынықтыру
1-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті						
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҰІӨ (ұйымдастырылған іс-әрекет)	1.Математика негіздері– ойын, зерттеу іс-әрекеті. ҰІӨ тақырыбы: Жыл айлары.(ойын,зерттеу іс-әрекеті) ҰІӨ міндеттері: -жыл мезгілдерінің реттілігі туралы білімдерін бекіту, әр жыл мезгілінің белгілерін атау, жұмбақтарды шешу, айлардың атауларын жыл мезгілдеріне қарай айту. Қарапайым мысалдар мен есептерді құрастыру және шығару білігін бекіту. -зейін, есте сақтау, сөйлеу, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. -дербестікке баулу. Дағды: уақытты бағдарлау дағдыларын қалыптастыру. Күтілетін нәтижелер: Меңгереді: жыл	1. Сауат ашу негіздері- тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. ҰІӨ тақырыбы: Біз нені үйрендік,нені білдік? ҰІӨ міндеттері: -сөйлем құрау, дауысты дыбыстардың түрлерін анықтай отырып, буынға бөлу дағдыларын жетілдіру; -сөзде түсіп қалған тиісті дыбысты табу, қандай да бір дыбысқа сөз құрау секілді тапсырмалар арқылы сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру; -театрда өзін-өзі ұстау ережелерімен таныстыру арқылы мәдениетті болуға тәрбиелеу. Дағды: буын туралы білімін, дыбыстарды ажырата алу дағдыларын	1.Математика негіздері– ойын, зерттеу іс-әрекеті. ҰІӨ тақырыбы: Апта күндері.Тәулік бөліктері.Циферблат бойынша уақытты анықтау. (танымдық іс-әрекеті) ҰІӨ міндеттері: -апта күндері, тәулік бөліктері, циферблат бойынша уақытты анықтауды ретімен атау біліктілігін бекіту. Логикалық ойын тапсырмаларын орындауға үйрету; -талдау, салыстыру, қарапайым тұжырымдар жасау; зейін, жад, сөйлеу дағдысын, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; -дербестікке баулу.	1.Математика негіздері– ойын, зерттеу іс-әрекеті. ҰІӨ тақырыбы: Апта күндері.Тәулік бөліктері.Циферблат бойынша уақытты анықтау. (ойын,танымдық іс-әрекеті) ҰІӨ міндеттері: -апта күндері, тәулік бөліктері, циферблат бойынша уақытты анықтауды ретімен атау біліктілігін бекіту. Логикалық ойын тапсырмаларын орындауға үйрету; -талдау, салыстыру, қарапайым тұжырымдар жасау; зейін, жад, сөйлеу дағдысын, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; -дербестікке баулу. Дағды: «кеше, бүгін,	1. Сауат ашу негіздері- тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. ҰІӨ тақырыбы: Біз нені үйрендік,нені білдік? ҰІӨ міндеттері: -сызбаға сәйкес сөйлем құрауға, сөздер ішінен мағынасына қарай артық сөзді таба білу дағыларын жетілдіру; -буынға буын қосып, сөз құрауға жаттықтыру арқылы сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру; -жолда жүру ережесін сақтап жүруге тәрбиелеу. Дағды: дыбыстық сызбамен жұмыс жасау, дыбыстарды ажырата білу дағыларын жетілдіру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: сызбаға	

	Суреттерді қарайды. 2-тапсырманы қарайды. Барлық суреттер араласып кеткенін айтады. Жұмбақты оқиды. Жұмбақтың шешуіне байланысты заттарды қоршап сызады: қыс, көктем, жаз, күз. Педагог жыл мезгілдері туралы өлең оқиды. Жыл мезгілдері Гүл-гүл жайнап жер беті, Гүрілдейді сайда өзен. Гүлжазира жарасқан Гүлдерімен қай кезең? Күннің көзі шуақты, Балалар жүр шомылып. Көбелек қуып ойнайтын Қай мезгіл деп ойлайсың? Жиып-теріп болатын, Қамбаға астық толатын. Жапырақтар сарғайып, Қай мезгіл деп ойлайсың? Шана зырғып желетін, Шаңғы, коньки тебетін, Аққала жасап ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? Сергіту сәті. Балақай-ау, балақай, Жаз келеді-ау, алақай. Жалаң аяқ жүреміз, Балақты да түреміз. Көлден балық сүземіз, Жалтылдатып тіземіз. Тау мен тасты кеземіз, Сан қызықты көреміз, Сайдан жидек тереміз, Алтытақан тебеміз . Демонстрациялық материалмен жұмыс көрсету материалы табиғи құбылыстарды, жыл мезгілдеріндегі адамдардың киімдері мен іс-әрекеттерін	Дидактикалық ойын-жаттығу: «Жалауша» Педагог дыбыстар айтады, егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. Түсіну деңгейі: Дидактикалық жаттығу: «Тиісті белгіні көтер» Педагог жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызыл дөңгелекті көтереді. Ойын: «Сөздер тізбегі» (доппен) Балаға допты беріп сөз айтады. Бала айтылған сөздің соңғы дыбысына сөз айтып, допты әрі қарай береді. Сөзді айтқанда бастапқы және соңғы дыбысты анық айту қажет. Сөздер тізбегін айту барысында нені анық айтып, нені мұқият тыңдадыңдар? (Дыбысты) Мысалы: <i>шар-радио-ожау-уылдырық-қымыз-зәкір-раугаш-шалма-алма-алтын-наннар-риза-алмұрт-тас-сағат-тарақ-қасық-қант-табақ-қалам-мама-апельсин- нағашы-ыдыссемсер т.б.)</i> Дидактикалық ойын: «Жоғалған дыбыс» –Мен сендерге суреттерді көрсетіп, суреттің атауын бастапқы дыбысын	күндерін атауды сұрайды. «Жанды апта» дидактикалық ойыны ден 7-ге дейінгі цифрлар араласып, педагогтің үстелінде бетімен төмен қарап қойылады. Балалар таңдаған карточкасының цифріне қарай ретімен қатарға тұрады, олар аптаның күндеріне бірінші бала алға қарай шығып: «Мен Дүйсенбімін. Келесі қай күн?» т.с.с. Ойынға қатыспаған балалар «апта күндеріне» тапсырма береді. –Барлық демалыс күндерін атаңыз. –Аптаның екінші күнін атаңыз. Қолдану деңгейі: 10 - кестедегі демонстрациялық материалмен жұмыс. Суреттерді қараңдар. –Бірінші суретте не бейнеленген? Екінші суретте не бейнеленген? (Үшінші, төртінші). Әр суреттің астына осы оқиғалардың қандай тәртіппен жүретіні туралы өз нөмірі бар карточка қойыңыз. Бұл қай кезге қатысты сөздер екенін атауды ұсынады. Таңертең, кеш, күн, түн сөздерін дұрыс ретпен қайталауды сұрайды. 1-тапсырма. - Қыз аптаның әр күнінде	үстелінде бетімен төмен қарап қойылады. Балалар таңдаған карточкасының цифріне қарай ретімен қатарға тұрады, олар аптаның күндеріне айналды. Сол жақтағы бірінші бала алға қарай шығып: «Мен Дүйсенбімін. Келесі қай күн?» т.с.с. Ойынға қатыспаған балалар «апта күндеріне» тапсырма береді. –Барлық демалыс күндерін атаңыз. –Аптаның екінші күнін атаңыз. Қолдану деңгейі: 10 - кестедегі демонстрациялық материалмен жұмыс. Суреттерді қараңдар. –Бірінші суретте не бейнеленген? Екінші суретте не бейнеленген? (Үшінші, төртінші). Әр суреттің астына осы оқиғалардың қандай тәртіппен жүретіні туралы өз нөмірі бар карточка қойыңыз. Бұл қай кезге қатысты сөздер екенін атауды ұсынады. Таңертең, кеш, күн, түн сөздерін дұрыс ретпен қайталауды сұрайды. 1-тапсырма. - Қыз аптаның әр күнінде не істегенін айтып бер. Сен жексенбі күні не істегеніңді есіңе түсір? Дүйсенбі күні ше? - Педагог балаларды жыл айларын дұрыс ретімен	балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда қызыл дөңгелекті көтереді. Түсіну деңгейі: Дидактикалық ойын: «Сөз жарыс» Педагог: Балалар, енді «Сөз жарысын» ұйымдастырайық. Мен бір тақырып айтамын сендер сол тақырыпқа байланысты ғана сөздерді буынға бөлулерің қажет. Мысалы: киімдер, гүлдер, сандар т.б. Кім көп сөз айтып, буынға бөлсе, сол жеңімпаз болады (сөз айтып, буынға бөлген балаға жұлдызша беріліп отырады). Жұлдызшаны санау арқылы жеңімпаз анықталады. Дидактикалық ойын: «Қағып ал» Мен сендерге сөздің бірінші дыбысын айқынырақ айтып, допты лақтырамын. Сендер мен айқынырақ айтқан дыбысты қайталап допты өзіме лақтырасыңдар. Мысалы: қққасқыр(қ), еееетік(е), тттүлкі(т), өөөөрік(ө), ббббалық(б), ссссағат(с), ааалқа(а), жжжжаз(ж), мммоншақ(м), ққққоңыз(қ), ққққолшатыр(қ), ббббілезік(б), жжжжұлдызша(ж), оооотын(о), ққққарға(қ), ссссазан(с), шшшшахмат(ш), ттттау(т), ккккерік(к), әәәәтеш(ә), еееесек(е),
--	---	--	---	--	--

	байланыстыру үшін қолданылады. Педагог өлең тыңдауға шақырады Аппақ ұлпа қары бар, Қаңтардың өз әні бар. Ақ сүт жағып алғандай, Ең қысқа ай-Ақпан ай. Жасандырып жас талды, Көктем айы басталды. Ғарышқа жол салынған Сәуір айы-тәуір ай. Жер дүние жасанды, Келіп сұлу Мамыр ай. 1 маусым, балалар, Қорғайтын күн сендерді. Барып жасыл жайлауға, Жаз қызығын көріңдер. Енді жүрме сен текке, Жаздың соңғы айында, Барар болсаң мектепке, Әліппенді дайында. Қыркүйек айы келгенде, Айқара аш есігін «Қош келдің» деп мектебің Қарбыз,қауын піседі, Соғады ептеп жел үріп. Қараша айы, қара суық, Қара жел тұр аласұрып. Ойын ойнап,міне,біз, Қыс қызығын көреміз. Шанаға да мінеміз , Шаңғыны да тебеміз. Қолдану деңгейі: «Жыл бойы» (доппен) дидактикалық ойыны Педагог допты лақтырып, сұрақ қояды: Ақпан жыл ішінде нешінші ай? Жылдың соңғы айы қандай? Қазаннан кейінгі қандай ай? Жаз айларын ата және т.б. Ойын жаттығуы: «Мен бастаймын, сен жалғастыр»	дыбыстамай айтамын, ал сендер менің қатемді түзеп, жоғалған дыбысты қосып сөзді толық айтуларың керек. Мысалы: - ...<i>олбарыс(ж)</i>, ...<i>ысық(м)</i>, ...<i>аймыл(м)</i>, ...<i>асбақа(т)</i>, ...<i>ышқан(т)</i>, ...<i>рыстан(а)</i>, ...<i>арабан(б)</i>, ...<i>әріхана(д)</i>, ...<i>арандаш(қ)</i>, ...<i>аламсап(қ)</i>, ...<i>өзілдірік(к)</i>, ...<i>үшік(к)</i>, ...<i>өтобус(а)</i>, ...<i>роллейбус(т)</i>, ...<i>лдаркөсе(А)</i>, ...<i>алапан(б)</i>, ...<i>айық(қ)</i>, ...<i>асқыр(қ)</i>, ...<i>ағдаршам(б)</i>, ...<i>артоп(к)</i>, ...<i>әбіз(с)</i>, ...<i>ызанақ(қ)</i>, ...<i>ырыққабат(қ)</i>, ...<i>сқабақ(а)</i>, ...<i>армақ(қ)</i>, ...<i>йыншық(о)</i>, ...<i>квартиум(а)</i>, ...<i>ақта(т)</i>, ...<i>уыршақ(қ)</i>, ...<i>елосипед(в)</i>, ...<i>амокат(с)</i> т.б. Қолдану деңгейі: Дидактикалық жаттығу: «Қайсысы дұрыс?» — Балалар, мен бір дыбысын анығырақ созып, қандай да бір сөзді айтамын, ал сендер тура солай қайталаңдар. Қалай айту керек, қайсысы дұрыс екенін анықтаймыз. Мысалы: <i>ааалжапқыш-алжапқыыыш, бааағдаршам-бағдаршааам, дәәәріханадәріханааа, қооойылым-қойылыыым, ААалпамыс-Алпамыыыс, шааапалақ-шاپалааақ, жааапырақ-жапалааақ, дооомбыра-домбырааа, қоообыз-қобыыыз, жаааалбыз-жалбыыыз, қааасық-қасыыық, жаааарганат-жарганааат,</i>	не істегенін айтып бер. Сен жексенбі күні не істегеніңді есіңе түсір? Дүйсенбі күні ше? - Педагог балаларды жыл айларын дұрыс ретімен атауды ұсынады. Жарыстар ұйымдастырады - айларды дұрыс атаған балаларды фишкамен мадақтайды. 2-тапсырма Сөйлемдерді тыңдайды, суреттерді дұрыс ретімен сызып қосады. Дүйсенбі күні күн ашық болды. Сәрсенбі күні қатты жел соқты. Бейсенбі күні күн бұлтты болды. Сенбіде найзағай ойнады. Жексенбіде жаңбыр жауды. Тапсырманы талқылайды, сол жағындағы цифрлар апта күндерін бағдарлайды, табиғат құбылыстары бар суреттерімен сызып қосады. 3-тапсырма Педагог уақытты циферблатпен айту қаншалықты маңызды екенін сұрайды. Суретте не бейнеленген? Сағат неше болғанын көрсетіп тұр? Циферблатта қандай сан жетіспейді? Жазуды ұсынады. 4-тапсырманы орындау Суреттегі айырмашылықтарын	атауды ұсынады. Жарыстар ұйымдастырады - айларды дұрыс атаған балаларды фишкамен мадақтайды. 2-тапсырма Сөйлемдерді тыңдайды, суреттерді дұрыс ретімен сызып қосады. Дүйсенбі күні күн ашық болды. Сәрсенбі күні қатты жел соқты. Бейсенбі күні күн бұлтты болды. Сенбіде найзағай ойнады. Жексенбіде жаңбыр жауды. Тапсырманы талқылайды, сол жағындағы цифрлар апта күндерін бағдарлайды, табиғат құбылыстары бар суреттерімен сызып қосады. 3-тапсырма Педагог уақытты циферблатпен айту қаншалықты маңызды екенін сұрайды. Суретте не бейнеленген? Сағат неше болғанын көрсетіп тұр? Циферблатта қандай сан жетіспейді? Жазуды ұсынады. 4-тапсырманы орындау Суреттегі айырмашылықтарын табады. Қанша айырмашылық тапса, сонша дөңгелек салады. Суреттерді бірдей етіп жасайды. Танымдық жұмыс:	тттүйе(т), мммандарин(м), қққобыз(қ), сссандық(с), тттекемет(т), еееер(е), үүүзеңгі(ү), ааарба(а) т.б. Қай дыбыстар созып айтылмайды екен. Оларды қандай дыбыстар дейміз? Қолдану деңгейі: Дидактикалық жаттығу: «Буындардан сөз құра» Балалар, мен буындар айтамын сендер сөз құраылатындай екінші буынды айтуларың керек. Мысалы: Мақ-та, жапа-лақ, дәп-тер, кар-топ, жыл-қы, ма-са, көбе-лек, домбы-ра, арыстан, қо-ян, май-мыл, жану-ар, жаң-быр, шал-бар, қыза-нақ, қырық-қабат, даң-ғыл, қоңы-рау, мек-теп, шал-қан, зымы-ран, тек-ше, теле-фон, жұл-дыз, қо-раз, қо-быз, қылқа-лам т.б. Балалар, сендер балабақшаға келе жатқанда жолда, нелерді немесе кімдерді көресіңдер? Айтып беріңдерші? Балалардың жауабы тыңдалады. Сергіту сәті: «Паровоз» Кәне, енді тұрайық, Бір қатарды құрайық. Белімізден ұстасып, Алға бағыт бұрайық. Паровоз боп ойнайық, Вагондарды жалғайық. Сапар шегіп алысқа, Алға қарай зулайық. Саусақ жаттығуы : Бір, екі, үш, көне, жина күш. Саусақтарды басайық,
--	---	---	--	--	---

Педагог бастайды, балалар жалғастырады.
Алдымен көктем, содан кейін ... жаз
Алдымен бүгін, содан кейін ... ертең
Алдымен қаңтар, содан кейін ... ақпан.
Олар педагогті мұқият тыңдайды, сөйлемді мағынасы бойынша жалғастырады. Мұндай тапсырмаларды балаларды өздері құрастыруға шақыра аласыз.

Дәптермен жұмыс 2-тапсырма.

Балалар шеңберді қарайды
Жыл айларын есіңе сақтаңдар. Жыл мезгілдерінің айларын атайды. Балалар хормен қайталайды.
Жыл мезгілдерінің аттарын есте сақтаңыз. Жыл мезгілдері мен айларын атайды. Балалар хормен қайталайды.
Жылдың әр мезгілінде неше ай бар? (4)
Барлық айларды өздеріңіз қайталауға тырысыңыздар. Педагог балаларды жылдың айларын дұрыс ретімен атауды ұсынады. Жарыстар ұйымдастырады - айларды дұрыс атаған балаларды

жыыылқы-жылқыыы,
тееекше-текшеее,
бааалапан- балапааан,
боооотақан-ботақааан,
көөөөзілдірік -көзілдірііік,
жаааапырақжапырааақ ,
көөөрпе-көрпеее т.б.

Дидактикалық ойын: «Досыңды шақыр»

Балалар, көздеріңді жұмып, мына жағдайды елестетіңдер. Орманда досыңнан адасып қалдың. Сендер бір-біріңді табу үшін, не істер едіңдер? (Досымыздың атын атап шақырамыз).

Мысалы: (Дастаааан!
Серікбоооол! Айганыыыым!
Айшаааа! Ернаааар!
Балжсаааан! Ардаааақ!
Санжсаааар! Беріііік!
Мереееей! т.б.)

Балалар, сендер достарыңды шақырғанда, қай буынды созып айттыңдар? Дұрыс, ең соңғы буынды созып айттыңдар.

Сергіту сәті: «Гүлдер»

Қызыл, сары аппақ гүлдей,
Жайқалайық өсейік.
Айналамыз құлпырсыншы
Гүлден кілем төсейікші
Самал желмен тербелеміз,
Біз әдемі гүлдерміз.
Ауламызға өң береміз,
Табиғаттың көркіміз.

Саусақ жаттығуы:

Саусақтар шықты қыдырып,
Балетке келді жүгіріп.
Залдың шамы сөнеді,
Бишілер билеп береді.
Балет қандай тамаша!
Қол соғайық таласа.

табады. Қанша айырмашылық тапса, сонша дөңгелек салады. Суреттерді бірдей етіп жасайды.

Жаттығуды жасайық.

	фишкамен мадақтайды. 3-тапсырманы балалар жеке орындайды, кейін тексереді. Суреттерді қарайды. Мысалдар құрастырып, оларды шығарады. «Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс. Педагог балалардың партада дұрыс отыруына назар аударады. Жеке жұмыс жүргізеді.				
--	---	--	--	--	--

1 үзіліс

Балалардың дербес іс-әрекеті

Балалардың қызығушылықтары мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, балалар әрекеті (**ойын, қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету**) түрінде іске асырылады.

Сюжеттік-рөлдік ойын: «Әскери»

Басты міндеттері: ойын сюжетін шығармашылық түрде дамыту қабілетін қалыптастыру. Мектеп жасына дейінгі балаларда соғыстағы батырлар туралы нақты идеяларды, олардың Отан үшін жасаған ерліктерінің моральдық мәнін қалыптастыру. Балалардың бойында патриоттық сезімді, өз Отанына деген мақтаныш сезімін, адамдардың ерлігіне таңдануды тәрбиелеу.

Сюжеттік-рөлдік ойын: «Әскери»

Ойынның міндеттері: ойын сюжетін шығармашылық түрде дамыту қабілетін қалыптастыру. Мектеп жасына дейінгі балаларда соғыстағы батырлар туралы нақты идеяларды, олардың Отан үшін жасаған ерліктерінің моральдық мәнін қалыптастыру. Балалардың бойында патриоттық сезімді, өз Отанына деген мақтаныш сезімін, адамдардың ерлігіне таңдануды тәрбиелеу.

Дағды: Жүгіру, отыру, шеңбер құру, шеңбер бойымен жүруге жаттықтыру, қимыл қозғалыстарын шапшаң орындауға дағдыландыру.

Материал: сарбаздар мен әскери техникалар жиынтығы, медбикелерге арналған орамалдар.

Ойынға дайындық: әскери тақырыптағы суреттерді қарау, шығармаларды оқу: Л.Кассиль "Бас Армия", "Кеңес сарбазына ескерткіш", Я.Друганский "сарбаздар не істей алады".

Ойынның ережесі :

Әдістемелік нұсқаулар:

– Бүгін біз бұл суреттерді оңай қарастырмаймыз. Бір салтанатты күні біздің еліміз өте маңызды және есте қаларлық мерекені атап өтеді. Бұл қандай мереке екенін кім біледі? (Жеңіс күні). Бұл төрт жылға созылған және

		халқымыздың жеңісімен аяқталған Ұлы Отан соғысындағы Жеңіс күні. Бұл өте қорқынышты соғыс болды. Фашистер біздің елімізді басып алып, халқымызды құлдыққа алғысы келді, бірақ олар жетістікке жете алмады. Төрт жыл бойы, күн сайын, ай сайын, жыл сайын біздің халқымыз фашистік армиямен шайқасты. Және, ақырында, жеңіске жетті. Себебі әділеттілік үшін күресіп, соя Отанын, халқын қорғаған адам әрқашан жеңіске жетеді. Бүгін біз "әскери" ойынын ойнаймыз. Ол үшін рөлдерді бөлу керек. Біздің ойынның негізгі қатысушылары кім екенін айтыңыз (әскери, сарбаздар, командирлер, ұшқыштар). Топтың орталығындағы әскери әрекеттер. Біз екі командаға бөлініп, өз орындарымызды аламыз. Ұрыс кезінде жараланғандар болады, сондықтан бізге медсанбат керек. Медсанбате болады еңбек етіп, дәрігер және медбике. Жауынгерлерімізді жеңуге көмектесу үшін тылда жұмыс жасау керек. Ол үшін снарядтар мен әскери техника шығаратын әскери зауыт ұйымдастырамыз. (Әскери зауытқа жұмысқа тағайындаймыз). Ұрыс кезінде кейде тыныштық болады, содан кейін дала асханасы пайда болады, олар сарбаздарға тамақ әкеледі. Бірақ алдымен оны дайындау керек. Мұны аспаз жасайды. Ал қыздар үй мен балалармен айналысады. Барлық рөлдер таратылды, енді ойынды бастаймыз. Соғыста орыс сарбаздары жеңіске жетті, ал бізде Достық бар. Мобильді ойын "Кім жылдам?"» Ойынның педагогикалық маңызы. Ойын дене шынықтыруға, оның қуатын жетілдіре түсуге қолайлы Қозғалмалы ойындардың ережелерін, және техника қауіпсіздігін үйрету арқылы оқушыларды ептілікке, жылдамдыққа, батылдыққа тәрбиелеу. Ұсыныс: Армиядағыдай бірнеше қатарға орналастырылған орындықтарда гимнаст, комбинезон, жадағай, буденовка, бескозырка бар. Команда бойынша балалар мүмкіндігінше тез киінуі немесе қуыршақтар киюі керек. Барлық әрекеттерді басқаларға қарағанда тезірек және дұрыс жасайтын адам жеңеді. Жеңімпаз тағайындалады командир. Ол конвертті басып шығарады және балалардың келесі жолы қандай әскери бөлімге баратынын хабарлайды.
2-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті		

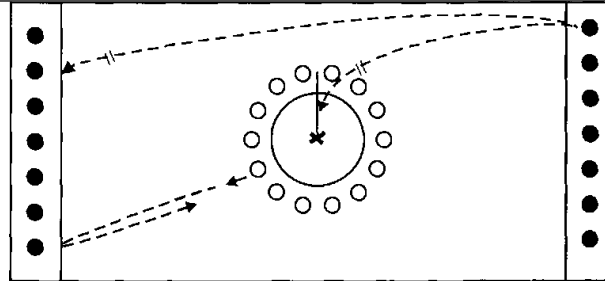
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҰІӨ (ұйымдастырылған іс-әрекет)	2.Сөйлеуді дамыту- коммуникативтік, ойын, танымдық іс-әрекеті. ҰІӨ тақырыбы: Маңдай тер.(Әңгіме) ҰІӨ міндеттері: -сөйлем түрлері бойынша алған білімдерін пысықтау; -әңгімеге тақырып қоя білуге үйрету; -үлкендерді сыйлауға, еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу. Дағды: үлкеннің айтқаны тәрбие екенін, ізеттілікті түсіну қабілеттеріне, сөйлеуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды:сұрақтарға жауап береді, түсінгендерін айта біледі, сөйлем түрлерін анықтайды; Түсінеді: «маңдай тер» сөзінің мағынасын; Қолданады: әңгімеге тақырып ойлап табуды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: балаларды шаттық шеңберіне тұрғызып, өлең жолдарын қайталауды ұсынады. Жабырқауды білмейміз, Жалқаулықты сүймейміз. Біз – талантты жас ұлан, Үлгі аламыз жақсыдан. Түсіну деңгейі: Осы кезде бөлмеге «сауысқан» келеді де, саңқылдаған дауыспен: Хат келді! Хат келді! – деп саңқылдайды. Педагог хатты алып оқып, бұл хатта әңгіме жазылғанын және әңгімеге тақырыпты балалардың ойлап табуы	2.Қоршаған ортамен танысу- тілдік қарым-қатынас, танымдық, зерттеу әрекеттері, еңбекке баулу. ҰІӨ тақырыбы: Жануарлар жауынан қалай қорғанады? (ойын,еңбек, зерттеу іс-әрекеті) ҰІӨ міндеттері: -балалардың қоректік тәуелділік туралы түсінігін жетілдіру; қоректік тізбек жасау қабілетін дамыту; -балалардың бойында табиғат туралы қарапайым түсінік, табиғатпен қарым-қатынас жасау мәдениетін қалыптастыру; -табиғатпен адамгершілік қарым-қатынаста болуға үйрету. Дағды: коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды:жануарлар әлемінің өкілдерін атап береді. Түсінеді: жәндіктер, құстар мен аңдардың бір-біріне тәуелділігін түсінеді. Қолданады: коммуникативтік дағды, талқылау, қорытынды жасау қабілеті қалыптасқан Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Жануарлар туралы жұмбақтар. Жазда қыдырады, Қыста тынығады. (Аю) Бейқам елді іздейді, Малдан күдер үзбейді. (Қасқыр)	2.Көркем әдебиет- қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. ҰІӨ тақырыбы: Жеңіс күні (өлеңді жаттау)Қайрат Жұмағалиев (тілдік қарым-қатынас,жаттау) ҰІӨ міндеттері: -өлеңді дауыс ырғағымен мәнерлей оқи отырып, логикалық екпінмен, үзілістермен жаттауға үйрету.; -өлең мазмұнын түсіндіре отырып, оған қатынасын, тілдік бейнелілігін сезінуге айналасына жағымды қарым-қатынас жасай білу дағдысын дамыту. Дағды: Балалардың өлеңді жаттауға қызығушылығын арттыру. Жеңіс күні туралы түсінігін кеңейту дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтиже: Жасайды: өлеңнің авторын, тақырыбын, мазмұнын біледі, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді; Түсінеді: өлең мазмұнын түсінеді; Қолданады: өлеңді мәнерлеп жатқа айтады. Жұмбақтың шешімін айта алады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Осы Шаттық шеңбері Отанды біз атамекен Деп аялап атаймыз. Өйткені оны мекен еткен Бабамыз бен атамыз.	2.Сөйлеуді дамыту- коммуникативтік, ойын, танымдық іс-әрекеті. ҰІӨ тақырыбы: Маңдай тер.(Әңгіме)Еркін әңгімелеу. ҰІӨ міндеттері: -сөйлем түрлері бойынша алған білімдерін пысықтау; -әңгімеге тақырып қоя білуге үйрету; -үлкендерді сыйлауға, еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу. Дағды: үлкеннің айтқаны тәрбие екенін, ізеттілікті түсіну қабілеттеріне, сөйлеуге дағдыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды:сұрақтарға жауап береді, түсінгендерін айта біледі, сөйлем түрлерін анықтайды; Түсінеді: «маңдай тер» сөзінің мағынасын; Қолданады: әңгімеге тақырып ойлап табуды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: балаларды шаттық шеңберіне тұрғызып, өлең жолдарын қайталауды ұсынады. Жабырқауды білмейміз, Жалқаулықты сүймейміз. Біз – талантты жас ұлан, Үлгі аламыз жақсыдан. Түсіну деңгейі: Осы кезде бөлмеге «сауысқан» келеді де, саңқылдаған дауыспен: Хат келді! Хат келді! – деп	2.Көркем әдебиет- қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. ҰІӨ тақырыбы: Жеңіс күні (өлеңді жаттау)Қайрат Жұмағалиев(суреттер арқылы еркін жұмыс) ҰІӨ міндеттері: -өлеңді дауыс ырғағымен мәнерлей оқи отырып, логикалық екпінмен, үзілістермен жаттауға үйрету.; -өлең мазмұнын түсіндіре отырып, оған қатынасын, тілдік бейнелілігін сезінуге айналасына жағымды қарым-қатынас жасай білу дағдысын дамыту. Дағды: Балалардың өлеңді жаттауға қызығушылығын арттыру. Жеңіс күні туралы түсінігін кеңейту дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтиже: Жасайды: өлеңнің авторын, тақырыбын, мазмұнын біледі, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді; Түсінеді: өлең мазмұнын түсінеді; Қолданады: өлеңді мәнерлеп жатқа айтады. Жұмбақтың шешімін айта алады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану Білу деңгейі: Шаттық шеңбері Отанды біз атамекен Деп аялап атаймыз. Өйткені оны мекен еткен Бабамыз бен атамыз. Түсіну деңгейі:
---	---	---	--	--	---

	керектігін айтады. Енді мен әңгімені оқияын, ал сендер мұқият тыңдаңдар: Хамит атасымен әңгімелескенді ұнатады. Балабек қария көп жыл бойы сушы болған. Қазір құрметті демалыста. Сонда да үйде отырғанын көрмейсің. Хамитті ертіп, үй жанындағы бақ ішіне жеміс егіп жүргені. Ешқашан шаршамайды. Ата, «маңдай тер» деген не? – деп сұрады бірде Хамит. Атасы ойға шомды. Көзін бір нүктеге қадады. Сонан соң Хамитті жетектеп, өзі көшет алып жүрген тоғайға келді. Қолына күрек ұстатты да: Кәне, екі-үш көшет қазып ал, – деді. Өзі шеткерірек барып, ағаш көлеңкесіне жайғасты. Хамит пора-пора боп терледі. Үйге келген соң да атасы жақ ашпады. Жылдар өтіп жатты. Көшеттер үлкен ағашқа айналды. Алма мен жүзім мол жеміс салды. Қоңыр күзде атасы Хамитті ертіп бақ ішіне келді. Қып-қызыл алманың біреуін үзіп, қолына ұстатты. Сондай дәмді! – деді Хамит. Маңдай тер деген осы, Хамитжан. Өзіңнің маңдай теріңнің жемісі, – деді атасы. Хамит атасын құшақтап алды. (Б.Досымов) Қолдану деңгейі: Сөздік жұмыс:	Есек құлақты, Мысық аяқты. Түйе ерінді Ешкі құйрықты. (Қоян) Ағаштан-ағашқа секірген, Кішкентай ғана шапшаң аң. (Тиін) Халық «қу» деп, Қылған күлкі Айласы көп Бұл не? (Түлкі) Сұрақ-жауап: Қандай жануарларды жыртқыш, қандай жануарларды шөпқоректі дейді? Неліктен? Өздерінің болжамдарын айтады: Жыртқыштар – тісі өткір, иіс сезу мүшесі жақсы дамыған, көзі көргіш, саққұлақ аңдар. Бұл олардың өзге жануарларды аулауына көмектеседі. Шөпқоректілер – өсімдіктермен қоректенетін жануарлар. Түсіну деңгейі: Табиғат күнтізбесіндегі ауа райын белгілеуге шақырады. Әліппе-дәптердегі жұмыс арқылы балалардың тануға деген қызығушылығын оятады. Педагогтің ормандағы тіршілік тізбегі, орман тұрғындарының бір-біріне тағамдық тәуелділігі жайлы әңгімелейді: «Табиғатта барлық зат бір-біріне тығыз байланысты және жануарлар мен өсімдіктер санының арасында тепе-теңдік бар. Жер бетінде көптеген өсімдіктер, бұталар мен ағаштар өседі. Оларды	Түсіну деңгейі: 9 Мамыр – Жеңіс күні! Біздің батыр ағаларымыз бен апаларымыз елімізді, жерімізді жаудан қорғап қалды. Ұлы Отан соғысына қатысқан батыр аға-апаларымызды атаңдаршы. Жеңіс – соғыста жеңу, жеңімпаз болу деген сөз. Елімізді, жерімізді, Отанымызды жаудан қорғауға міндеттіміз. Біз бүгін ақын Қайрат Жұмағалиевтің «Жеңіс күні» деген өлеңімен танысамыз. Әдеби жанрдың бір түрі өлең екенін түсіндіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді ұйқас сөздермен суреттейді. Ойлап-ойлап тұрдым көп, Сауал бердім білгім кеп: – Қуанышты мереке – Жеңіс күні қай күн? – деп Атамнан да сұрадым, Апамнан да сұрадым. Тосты бәрі құлағын, – Дұрыс, – десті, – сұрағың. – Бейбіт күннің бәрі де, Жеңіс күні, шырағым. Қолдану деңгейі: Сөздік жұмыс: <i>Бейбіт күн</i> – тыныштық. Сұрақ-жауап: Өлең қалай аталады? Сендерге ұнады ма? Өлеңде не туралы айтылған? Қуанышты мереке қай күні екен? Өлеңді қайталап,	саңқылдайды. Педагог хатты алып оқып, бұл хатта әңгіме жазылғанын және әңгімеге тақырыпты балалардың ойлап табуы керектігін айтады. Енді мен әңгімені оқияын, ал сендер мұқият тыңдаңдар: Хамит атасымен әңгімелескенді ұнатады. Балабек қария көп жыл бойы сушы болған. Қазір құрметті демалыста. Сонда да үйде отырғанын көрмейсің. Хамитті ертіп, үй жанындағы бақ ішіне жеміс егіп жүргені. Ешқашан шаршамайды. Ата, «маңдай тер» деген не? – деп сұрады бірде Хамит. Атасы ойға шомды. Көзін бір нүктеге қадады. Сонан соң Хамитті жетектеп, өзі көшет алып жүрген тоғайға келді. Қолына күрек ұстатты да: Кәне, екі-үш көшет қазып ал, – деді. Өзі шеткерірек барып, ағаш көлеңкесіне жайғасты. Хамит пора-пора боп терледі. Үйге келген соң да атасы жақ ашпады. Жылдар өтіп жатты. Көшеттер үлкен ағашқа айналды. Алма мен жүзім мол жеміс салды. Қоңыр күзде атасы Хамитті ертіп бақ ішіне келді. Қып-қызыл алманың біреуін үзіп, қолына ұстатты. Сондай дәмді! – деді	9 Мамыр – Жеңіс күні! Біздің батыр ағаларымыз бен апаларымыз елімізді, жерімізді жаудан қорғап қалды. Ұлы Отан соғысына қатысқан батыр аға-апаларымызды атаңдаршы. Жеңіс – соғыста жеңу, жеңімпаз болу деген сөз. Елімізді, жерімізді, Отанымызды жаудан қорғауға міндеттіміз. Біз бүгін ақын Қайрат Жұмағалиевтің «Жеңіс күні» деген өлеңімен танысамыз. Әдеби жанрдың бір түрі өлең екенін түсіндіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді ұйқас сөздермен суреттейді. Ойлап-ойлап тұрдым көп, Сауал бердім білгім кеп: – Қуанышты мереке – Жеңіс күні қай күн? – деп Атамнан да сұрадым, Апамнан да сұрадым. Тосты бәрі құлағын, – Дұрыс, – десті, – сұрағың. – Бейбіт күннің бәрі де, Жеңіс күні, шырағым. Қолдану деңгейі: Сөздік жұмыс: <i>Бейбіт күн</i> – тыныштық. Сұрақ-жауап: Өлең қалай аталады? Сендерге ұнады ма? Өлеңде не туралы айтылған? Қуанышты мереке қай күні екен? Өлеңді қайталап, есімізге түсірейік.
--	--	--	--	--	---

	Педагог балаларға әңгіме мазмұнына байланысты сұрақтар қояды: Әңгімеде кімдер туралы айтылады? Хамит атасынан не туралы сұрады? Атасы осы кезде не деді? Хамит тоғайдан не қазып әкелді? Көп жылдар өткен соң не болды Атасы Хамитті қайда әкелді? Бақтағы атасы мен Хамиттің іс-әрекеті? Педагог балалардан тыңдаған әңгімелеріне қандай тақырып қоюға болатынын сұрайды. Айтқан тақырыбына байланысты педагог балалардың әңгіме мазмұнын түсінген-түсінбегендігін анықтайды. Дидактикалық ойын: «Қандай сөйлем екенін тап». Ойын шарты: Педагог сөйлемдер айтады. Балалар қандай сөйлем екенін табады. Әже, сіз не істеп жатырсыз? Ұстаңдар! Ұстаңдар! Ұста оны! Күн шығып, дала нұрға бөленді. Алманы үзген кім? Тоқта! Қызыл түс жанғанда жүрме! Бақта жемістер өседі. Дәптермен жұмыс Дәптердегі тапсырманы орындау керек. Сергіту сәті: Аппақ болып таң атты,	шөпқоректі жануарлар, мысалы қояндар жейді. Ал қояндарды жыртқыш аң – қасқырлар жейді». Төмендегі тапсырмаларды орындауды ұсынады: «Өсімдіктер бейнеленген барлық карточкаларды таңдап алып, оларды тақтаға орналастыр» «Осы өсімдіктермен қоректенетін жануарларды тауып, оларды тақтаға орналастырыңдар» «Тақтада өсімдіктерден төмен орналасқандарды жейтін жануарларды табыңдар». «Тақтаға ұсақ аңдар мен құстарды аулап жейтін жыртқыштардың суреттерін орналастырыңдар». Педагог жекелеген аңдар үшін шағын «қоректену тізбегін» құрауға болатынын айтады (үлгілер көрсетеді). Гүл – көбелек – сары шымшық – жапалақ; Емен, жаңғағы – тышқандар – түлкі. Балалар мынадай тұжырым жасайды: өсімдіктер жәндіктер мен ұсақ жануарларды «қоректендіреді», ал жәндіктер мен ұсақ жануарлар ірі жануарларды «тамақтандырады». Ал олар жыртқыштардың жеміне айналады. Ормандағылардың бәрінің тамағы тоқ па? Ал өсімдіктер ше? Осы жерде балалар өсімдіктердің өсуі үшін қажет заттарды еске	есімізге түсірейік. 3-4 балаға өлеңді қайталап айтқызу. Дәптермен жұмыс: Суретке қарап, тақырыбын болжап айт. Суреттен кімдерді көріп тұрсыңдар? Ортада не жанып тұр? Балалардың қолында не бар? Олар кімге тағзым етіп жатыр? Сергіту сәті: Қиынсынып қашпаймыз, Шынығамыз жастай біз. Көңілді әуен сазымен Жаттығуды бастаймыз. Иілеміз оңға бір, Иілеміз солға бір.	Хамит. Маңдай тер деген осы, Хамитжан. Өзіңнің маңдай теріңнің жемісі, – деді атасы. Хамит атасын құшақтап алды. (Б.Досымов) Қолдану деңгейі: Сөздік жұмыс: Педагог балаларға әңгіме мазмұнына байланысты сұрақтар қояды: Әңгімеде кімдер туралы айтылады? Хамит атасынан не туралы сұрады? Атасы осы кезде не деді? Хамит тоғайдан не қазып әкелді? Көп жылдар өткен соң не болды Атасы Хамитті қайда әкелді? Бақтағы атасы мен Хамиттің іс-әрекеті? Педагог балалардан тыңдаған әңгімелеріне қандай тақырып қоюға болатынын сұрайды. Айтқан тақырыбына байланысты педагог балалардың әңгіме мазмұнын түсінген-түсінбегендігін анықтайды. Дидактикалық ойын: «Қандай сөйлем екенін тап». Ойын шарты: Педагог сөйлемдер айтады. Балалар қандай сөйлем екенін табады. Әже, сіз не істеп жатырсыз? Ұстаңдар! Ұстаңдар!	3-4 балаға өлеңді қайталап айтқызу. Дәптермен жұмыс: Суретке қарап, тақырыбын болжап айт. Суреттен кімдерді көріп тұрсыңдар? Ортада не жанып тұр? Балалардың қолында не бар? Олар кімге тағзым етіп жатыр? Сергіту сәті: Қиынсынып қашпаймыз, Шынығамыз жастай біз. Көңілді әуен сазымен Жаттығуды бастаймыз. Иілеміз оңға бір, Иілеміз солға бір. Танымдық шығармашылық жұмыс:
--	--	--	---	---	--

	Түтін тіке ұшады. Қарлығаштар қанатын Биік самғап ұшады.	түсіреді. Тақтаға күн, су мен ауаның үлгілерін жапсырады. Қолдану деңгейі: Әліппе-дәптермен жұмыс істеуге шақырады. Бағдаршаның көмегімен қорек тізбегін құрайды. <i>Тышқан бидаймен қоректенеді. Тышқан – түлкінің қорегі.</i> Фотосуреттерді қарап шық, жәндіктердің бояудың көмегімен қалай жасырынатынын біл. <i>Шегіткенің түсі жасыл.</i> <i>Шөп, жапырақта отырған кезде оны жауы байқай алмай қалады.</i> Түрлі түсті қарындаштың көмегімен шегірткені шөптің арасына жасыр. Бояйды. Сергіту сәті Қырғауыл боп ұшамыз, ұшамыз <i>(Екі қолымен қанат жасап ұшады).</i> Түлкі болып қашамыз, қашамыз <i>(Бір орындарында тұрып жүгіреді).</i> Қырғауылдай тапқыр боп, тапқыр боп, Орнымызға қонамыз <i>(Бәрі орындарына отырады).</i>		Ұста оны! Күн шығып, дала нұрға бөленді. Алманы үзген кім? Тоқта! Қызыл түс жанғанда жүрме! Бақта жемістер өседі. Дәптермен жұмыс Дәптердегі тапсырманы орындау керек. Сергіту сәті: Аппақ болып таң атты, Түтін тіке ұшады. Қарлығаштар қанатын Биік самғап ұшады.	
«Ас – адамның арқауы» түскі ас. 10:00-10:30	Түскі ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыра отырып дағдыландыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті) Кезекшілік жұмысын ұйымдастыру.Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету.Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту.				
2 үзіліс					
Балалардың дербес іс-әрекетіне дағдыландыру ойындары					
Балалардың қызығушылықтары мен білім беру қажеттіліктерін ескере отырып,балалар әрекеті (ойын , қимыл, танымдық, шығармашылық, зерттеу, эксперимент, еңбек, балалардың дербес әрекеті, өзіне-өзі қызмет ету) түрінде іске асырылады.					
Қимылды ,еңбек ойын: «Күзетшілер»					
Басты міндеттері: Командалық қимыл-әрекеттерді орындай отырып есте сақтау мен зейінін жақсартуына жағдай жасау. Балаларды білесіп жұмыс істеуге үйрету.					

Шапшаңдылыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу.

Қимылды ,еңбек ойын: «Күзетшілер»

Ойынның міндеттері: Командалық қимыл-әрекеттерді орындай отырып есте сақтау мен зейінін жақсартуына жағдай жасау. Балаларды білесіп жұмыс істеуге үйрету. Шапшаңдылыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу.

Дағды: Балаларға ойын шартын түсіндіру, баланың сезімталдығын қалыптастыру, қимыл қозғалысын жылдамдыққа дағдыландыру.

Ойын іс әрекеті: күзетшілер күзеткен қақпадан өтіп бара жатқан баланы ұстап алуға тырысу керек.

Әдістемелік нұсқаулар.

Бұл ойынға қанша бала болса да қатыса алады. Екі ойыншы қақпаның күзетшілері болады. Екеуінің де көзі орамалмен байланады да, аралары бір адымдай қашықтықта қолдарын айқастыра ұстап, қарама-қарсы «көпір» жасап тұрады. Басқа балалар бір-бірлеп күзетшілер күзеткен қақпадан екеуінің ортасы арқылы білдірмей өтіп кетуге тиіс. Күзетшілердің сыртынан айналып өтуге болмайды. Егер күзетшілердің біреуі өтіп бара жатқанын сезіп қойса, оған қолын тигізеді, яғни ол ұсталып қалған болып есептеледі. Ұсталып қалған ойыншы өзін ұстаған ойыншымен орын ауыстырады. Қақпадан үш рет білдірмей ойыншыға жүлде беріледі.

Ойынның педагогикалық маңызы.

Ойын дене шынықтыруға, оның қуатын жетілдіре түсуге қолайлы. Қозғалмалы ойындардың ережелерін, және техника қауіпсіздігін үйрету арқылы оқушыларды ептілікке, жылдамдыққа, батылдыққа тәрбиелеу.

Тәрбиеші: Рақмет балалар. Отан алдындағы әскери борыштарыңды абыроймен атқарытыңдарыңа мен кәміл сенемін. Бәріңізге бақыт тілейміз! Отанымыз гүлдеп, егеменді еліміз көркейіп өсе берсін!

3-ші ұйымдастырылған іс-әрекеті

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҰІӨ (ұйымдастырылған іс-әрекет)	3.Қазақ тілі- коммуникативтік, ойын, танымдық іс-әрекеті. ҰІӨ тақырыбы: Дыбыстар әлемі. ҰІӨ міндеттері: -сөздер мен сөйлемдерді түсінуді және қолдануды үйрету. Қазақ тіліне тән дыбыстарды ажырата алу дағдыларын нығайту. -есту, тілдік және артикуляциялық аппаратты, яғни сөзді анық, дұрыс айта	3.Мүсіндеу- шығармашылық, коммуникативтік, ойын әрекеті. ҰІӨ тақырыбы: Әдемі гүлдер. ҰІӨ міндеттері: -гүлдердің түр-түстерін ажырата білуге баулу; өсімдіктерді күту ережелерімен таныстыру; -қолдың қимылын, сөздік қорын, тілін дамыту; -эстетикалық талғамдарын	3. Сауат ашу негіздері- тілдік қарым-қатынас, ойын, танымдық іс-әрекеті. ҰІӨ тақырыбы: Біз нені үйрендік, нені білдік? ҰІӨ міндеттері: -сөйлем құрау, дауысты дыбыстардың түрлерін анықтай отырып, буынға бөлу дағдыларын жетілдіру; -сөзде түсіп қалған тиісті	3.Қазақ тілі- коммуникативтік, ойын, танымдық іс-әрекеті. ҰІӨ тақырыбы: Не? Кім? Қайда? ҰІӨ міндеттері: -қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Сұрақ қоюға және сұраққа толық сөйлеммен жауап беруге жаттықтыру; -ойлау, ауызекі сөйлеу	3.Қоршаған ортамен танысу- тілдік қарым-қатынас, танымдық, зерттеу әрекеттері, еңбекке баулу. ҰІӨ тақырыбы: Көктемгі табиғаттың өзгеруі(ойын,еңбек, зерттеу іс-әрекеті) ҰІӨ міндеттері: -балаларды көктемдегі маусымдық өзгерістермен таныстыру; ағаштардың гүлдеу ерекшеліктері туралы түсінігін пысықтау;
--	--	--	---	--	---

	білу дағдыларын дамыту. Дағды: -сөздерді бір-бірімен байланыстырып, сөйлем құрай білу дағдыларын жетілдіру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстарды естіп ажырата алады. Түсінеді: тапсырмаларды түсінеді. Қолданады: қазақ тіліне тән дыбыстары, сөздерді дұрыс айта біледі. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: –Сәлеметсіздер ме?! Суреттер бойынша өткен «Оқу құралдары» тақырыпты қайталау. Ойын: «Алтын сақа сөз жинайды» өткен сөздерді қайталау, бекіту. Балалар әрбір айтқан сөз үшін фишка алады. Ойын соңында фишка көп жинаған бала жеңімпаз атанады. Түсіну деңгейі: Сендер жұмбақ білесіңдер ме? Білетін жұмбақтарын естеріне түсіру. Бүгін ерекше жұмбақ шешеміз. Жұмбақтың шешуі – дыбыстар. Жұмбақ жасыру. Педагог сөздегі тиісті дыбысты созып оқиды. Әкеңде бар, Атаңда жоқ. Тәтеңде бар, Апаңда жоқ. (Ә) Жоқта бар, Барда жоқ. Шоқта бар, Талда жоқ. (К) Күнде бар, Айда жоқ.	қалыптастыру, табиғатты аялай білуге тәрбиелеу. Дағды: гүлдің адамға жақсы көңіл күй сыйлайтынын, бекерге жұлмау керектігін білуге дағыландыру; Күтілетін нәтиже: Жасайды:түймедақ гүлін мүсіндейді; Түсінеді:гүлдің адамға жақсы көңіл күй сыйлайтынын, бекерге жұлмау керектігін; Қолданады:мүсіндеу әдіс-тәсілдерді. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Педагог үнтаспа арқылы музыка қосады. Балалар тізерлеп отырады. Көктемгі күн Жер-ананы қыздырып, табиғаттағы бар тіршілік иелері оянып, гүлдер Жер-анадан күш алып, жапырақтарын жайып, күлтелерін көтеріп, күнге қарай қол созады. Балалар, сендер көктемнің алғашқы гүлдері болып, Жер-анадан нәр алып күлтелеріңді аштыңдар. Қандай сезімде болдыңдар? Көктем гүлдерін атаңдаршы? –Гүлдердің адамдарға тигізетін пайдасы бар ма? Гүлдер жерге көрік, әсемдік, әдемілік береді. Адамдарға қуаныш, жақсы көңіл күй сыйлайды. Сондай-ақ «Бақбақ», «Түймедақ» гүлдерінен дәрі жасайды. Түсіну деңгейі: Балалар, бүгінгі оқу қызметінде	дыбысты табу, қандай да бір дыбысқа сөз құрау секілді тапсырмалар арқылы сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру; -театрда өзін-өзі ұстау ережелерімен таныстыру арқылы мәдениетті болуға тәрбиелеу. Дағды: буын туралы білімін, дыбыстарды ажырата алу дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтиже: Жасайды: сөздерді буынға бөледі, берілген дыбысқа сөз ойлап айтады, сөйлем құрайды. Түсінеді: буыннан сөз құралатынын. Қолданады: буын туралы білімін, дыбыстарды ажыратады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Педагог балаларға сөздер айтады, балалар қай жерге тиесілі екенін табады. Сахна, перде, микрофон, орындық – ... (<i>театр</i>) Орындық, касса, рупор – ... (<i>вокзал</i>) Сөрелер, касса, азық-түлік – ... (<i>дүкен</i>) Қолжуғыш, сүлгі, сабын, айна – ... (<i>жыуынатын бөлме</i>) 2. Негізгі бөлім «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау. Дыбыс деген не? Дыбыстар қандай болып бөлінеді?	белсенділігін арттыру. Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру. Дағды: Сұрақ қоюға және сұраққа толық сөйлеммен жауап беруге дағыландыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: өткен тақырыптар бойынша сөздерді айтады. Түсінеді: Не? Кім? Қайда? сұрақтарын түсініп, орынды қолданады. Қолданады: сұрақтарға сөйлеммен жауап береді. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: «Кел, балалар, ойнайық» әні. Кел, балалар, ойнайық, Ойнайық та ойлайық. Қандай жұмбақ болса да Шешпей оны қоймайық. Ғажайып сәт. Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді. Сәлеметсіздер ме?! «Не? Кім? Қайда?» ойынын ойнауға шақырады. Түсіну деңгейі: Балаларды ғажайып шеңбермен, жаңа сөздермен таныстыру. Ғажайып, ға-жайып. Шеңбер, шең-бер. Ұпай, ұ-пай. Жеңіс, жең-іс. Сөздерді дұрыс айтып жаттығу. Ойын шарты: балаларды топтарға бөлуге болады. Шеңберді айналдыру арқылы тапсырманы таңдайды. Тапсырманы	-өзіндік эксперименталды жұмыстар ұйымдастыру арқылы балалардың түсініктерін нығайту; -табиғатты аялауға тәрбиелеу. Дағды: табиғаттың маусымдық өзгерістерге тәуелділігін білу дағдыларын қалыптастыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: көктемнің белгілерін атап береді. Түсінеді: табиғаттың маусымдық өзгерістерге тәуелділігін. Қолданады: эксперименталдық жұмыстармен айналысу қабілеті қалыптасқан. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Педагог балаларды бұған дейін өткен тақырыптарды негіз ете отырып, балаларды әңгімеге тартады. Қазір көктемнің қай айы және ол нәсімен ерекшеленетінін сөз етеді. Қызығушылық танытып, әңгімеге араласады. Мамыр айы келді. Күн жарқырап, жер бетін қыздырып тұр. Жылы жел соғып, аспанда көгілдір бұлттар қалқып жүр. Мамырда күн жиі күркірейді, нөсер жауын жауады. Жаңбырдан кейін аспанда жиіжиі кемпірқосақ пайда болады. Терек, қайың, қарағай, мойыл, бөртегүл сияқты ағаштар мен бұталар гүлдейді. Алма, шие, қара
--	---	---	---	--	--

	Түнде бар, Таңда жоқ. (Ү) Қолдану деңгейі: Ойын: «Кім тапқыр». Аталған дыбыс бар буын, сөз құрайды. Мысалы: әк-әке, әт-әтеш, әп- әпке. Сөзжұмбақ шештіру. Жауаптағы сөздердің бірінші және соңғы дыбысы «а». Балалар жауабын айтады 1 – отбасы мүшесі (<i>ана</i>). 2 – жеміс (<i>алма</i>). – отбасы мүшелері (<i>ата, аға</i>). – Иілсең иіліп, түйілесің түйіліп, Қарайды кісіге, ұқыпты ісіне. (<i>Айна</i>) Сергіту сәті: Орнымыздан тұрайық Қолды белге қоялық. Оңға, оңға түзу тұр, Солға, солға түзу тұр. Алға бір адым, Артқа бір адым. Жоғары, төмен қарайық Орнымызды табайық.	түймедақ гүлін мүсіндейміз. Педагог балалардан жұмыс дәптерлеріне көңіл бөлулерін сұрайды. –Түймедақ күлтелерінің түсі қандай екен? Қолдану деңгейі: Гүлді жасау кезеңдерімен таныстыру: Сары түсті ермексазды алақанға салып домалақтаймыз, алақанмен басып сәл жалпақтаймыз. Күлте жасау үшін біз 7 бірдей домалақ жасап алуымыз керек. Саусақтарымыздың көмегімен сопақша пішінге келтіріп, оны жалпақтап, екі ұшын сұқ саусақ, ортаңғы саусақ көмегімен доғалдап, күлтелерін жасаймыз. Сергіту сәті: Жарқырап күн де ашылды, Айналаға нұр шашылды. Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Қайырлы күн! Біз сүйкімді баламыз! («Өзін-өзі тану» пәні бойынша.) Дайын үлгіге гүлдің ортасын қоямыз, күлтелерін айналасына орналастырамыз, сабағын, жапырағын шымшу арқылы біріктіреміз.	Дауысты дыбысты, дауыссыз дыбыстан қалай ажыратамыз? Дауысты дыбыстарды қандай түспен белгілейміз? Дауыссыз дыбыстарды ше? Сөзді буынға қалай бөлеміз? Буынды қалай белгілейміз? Сөйлем деген не? Сөйлем неден тұрады? Сөйлем сызбасын қалай белгілейміз? Дыбыстармен жұмыс. Дидактикалық ойын- жаттығу: «Жалауша» Педагог дыбыстар айтады, егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. Түсіну деңгейі: Дидактикалық жаттығу: «Тиісті белгіні көтер» Педагог жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызыл дөңгелекті көтереді. Ойын: «Сөздер тізбегі» (доппен) Балаға допты беріп сөз айтады. Бала айтылған сөздің соңғы дыбысына сөз айтып, допты әрі	орындаған балалар ұпай жинайды. Ойын соңында ұпайларын санап кімнің (қай топтың) жеңгенін анықтайды. Тапсырмаларды орындау барысында суреттерді атайды. Не? кім? қайда? сұрақтарына жауап береді. Мысалы: Мынау кім? Мынау – тәрбиеші. Тәрбиеші қайда жұмыс істейді? Тәрбиеші балабақшада жұмыс істейді. Мынау – төсек. Балабақшада төсек бар. Қолдану деңгейі: Тақырыптар: Балабақша. Мектеп. Оқу құралдары мен ойыншықтар. Алматы, Нұр-Сұлтан қалалары. Жыл мезгілдері. Ойын: «Дұрыс па?» педагог сөйлемдер айтады. Балалар «иә», «жоқ» деп дұрыс сөйлемді дұрыс сөйлемді түзеп айтады. Сергіту сәті: Орнымыздан тұрайық Қолды белге қоялық. Оңға, оңға түзу тұр, Солға, солға түзу тұр. Алға бір адым, Артқа бір адым. Жоғары, төмен қарайық Орнымызды табайық.	өрік ағаштары гүлдеп, бау-бақшалар әдемі ақшыл-қызылт жамылғы жамылады. Жерде қар жатты, ағаштардың жапырағы болған жоқ, құстардың сайрағаны естілмейтін... Көктемде бақшаның қандай болғанын еске түсіруді ұсынады. Түсіну деңгейі: Күнтізбеде бүгінгі ауа райын белгілеуге шақырады. Әліппе-дәптердегі тапсырмалардыңкөмегімен балаларды мәселені іздеуге, шешуге жұмылдыру: суреттерді қарап шығып, балаларды зерттеуге қатысуға ынталандырады. Күн райының өзгергенін айтады. Шөп көгерді, гүлдер гүлдеді, құстар шырқап, көбелектер ұшып жүр, ағаштар гүлдеді... Ағаштар мен бұталардың құрылымын еске түсіреді. Гүлдеген ағаштың түрі қандай болады? (Гүлдері ірі, күңгірт қызғыш түсті болады, олар жапырақтармен бірге пайда болады). Қолдану деңгейі: Педагог балаларға ағаштардың тіршілігі мен өсіп-жетілуіне қажетті заттардың бәрін еске түсіруге көмектеседі. Ағаш жарықсыз тіршілік ете алмайды. Ол суретші сияқты. Жапырақтарды жасыл түске бояйды. Онда ағашқа қажетті «азық»
--	---	--	--	---	--

			қарай береді. Сөзді айтқанда бастапқы және соңғы дыбысты анық айту қажет. Сөздер тізбегін айту барысында нені анық айтып, нені мұқият тыңдадыңдар? (Дыбысты) Мысалы: <i>шар-радио-ожау-уылдырық-қымыз-зәкір-раугаш-шалма-алма-алтын-наннар-риза-алмұрт-тас-сағат-тарақ-қасық-қант-табақ-қалам-мама-апельсин-нағашы-ыдыссемсер т.б.)</i> Дидактикалық ойын: «Жоғалған дыбыс» –Мен сендерге суреттерді көрсетіп, суреттің атауын бастапқы дыбысын дыбыстамай айтамын, ал сендер менің қатемді түзеп, жоғалған дыбысты қосып сөзді толық айтуларың керек. Мысалы: - ...олбарыс(ж), ...ысық(м), ...аймыл(м), ...асбақа(т), ...ышқан(т), ...рыстан(а), ...арабан(б), ...әріхана(д), ...арандаш(қ), ...аламсап(қ), ...өзілдірік(к), ...үшік(к), ...автобус(а), ...роллейбус(т), ...лдаркөсе(А), ...алапан(б), ...айық(қ), ...асқыр(қ), ...ағдаршам(б), ...артоп(к), ...әбіз(с), ...ызанақ(қ), ...ырыққабат(қ), ...сқабақ(а), ...армақ(қ), ...йыншық(о), ...квариум(а), ...ақта(т), ...уыршақ(қ), ...елосипед(в), ...амокат(с)	болады (жапырақты жасыл түске бояйтын хлорофилл дәндері). Ағаштардың кейбірі жарық түсетін жерлерді (қарағай, балқарағай) жақсы көреді, кейбіреулері көлеңке жерде де өсе береді (шырша, қарағаш). Күн жылу көзі. Ағаштардың кейбіреулері суыққа төзімді келеді, ал кейбіреулері тек жылы жерге бейімделген. Қыс қатты суық болса өсімдіктердің кейбірі үсіп кетеді, келесі жылы көктемей қалуы мүмкін. Жапырақтардың пайда бола бастауы да жылудың көлеміне байланысты. Адамдар сияқты ағаштар да су ішеді. Кейбір ағаштарға ылғал көп керек, ал, кейбірі азғана суды қанағат етеді. Ағаштар суды жауыннан алады. Сонымен қатар жауыншашынның қар, шық, қырау, бұршақ сияқты түрлері де ағаштарға ылғал береді. Қар – ағаштардың тамырын жауып, суықтан қорғайтын жылы тон қызметін атқарады. Көктемде ағаштардың тамыры еріген қар суын ішеді. Ағаштар да адамдар сияқты тыныстайды. Оларға да бізге сияқты таза ауа қажет. Ауа шектен тыс лас болса олар тіршілігін тоқтатады. Сонымен қатар ағаштар ауаны тазартуға көмектеседі. Жел – өсімдіктердің аталығын (шырша, қарағай) бір
--	--	--	--	---

		т.б. Қолдану деңгейі: Дидактикалық жаттығу: «Қайсысы дұрыс?» – Балалар, мен бір дыбысын анығырақ созып, қандай да бір сөзді айтамын, ал сендер тура солай қайталаңдар. Қалай айту керек, қайсысы дұрыс екенін анықтаймыз. Мысалы: ааалжапқыш-алжапқыыыш, бааағдаршам-бағдаршааам, дээәріханадәріханааа, қооойылым-қойылыыым, ААалпамыс-Алпамыыыс, шааапалақ-шапалааақ, жааапырақ-жапалааақ, дооомбыра-домбырааа, қоообыз-қобыыыз, жаааалбыз-жалбыыыз, қааасық-қасыыық, жаааарғанат-жарғанаат, жсыыылқы-жылқыыы, тееекше-текшеее, бааалапан-балапааан, бооотақан-ботақааан, көөөөзілдірік-көзілдірііік, жаааапырақжапырааақ, көөөөрпе-көрпеее т.б. Дидактикалық ойын: «Досыңды шақыр» Балалар, көздеріңді жұмып, мына жағдайды елестетіңдер. Орманда досыңнан адасып қалдың. Сендер бір-біріңді табу үшін, не істер едіңдер? (Досымыздың атын атап шақырамыз). Мысалы: (Дастаааан!	жерден екінші жерге көшіреді, сондай-ақ шырша, қайың, қарағай, үйеңкі, шаған, терек, жөке ағаштарының тұқымын таратады. Құстар да ағаштардың тіршілігінде әртүрлі рөл атқарады. Мысалы: құстар ағаштың жемісін жейді, ағашта тіршілік ететін жәндіктермен қоректенеді. Зерттеу жұмысына қатысады. Қуаныш балалардан гүлдеп тұрған бұтақты қарап шығып, суреттеп беруді сұрайды. Ағаштарға ненің маңызды әрі қажет екенін бағдарша арқылы көрсет. Сен неге олай ойлайсың? Мына ағаштың көңіл күйін тап. Ағаш көңілдірек, әдемі болуы үшін не істеу керек? Суретін сал. Педагог балаларды « Менің достарым» ойынын ойнауға шақырады: карточкаларды үлестіріп береді, нысанның белгілі бір функциясын таңдап алады және атын атайды. Балалар белгілі бір нысанның суреті салынған карточкаларды алады. Қолындағы карточкада аталған функцияны атқаратын нысан бейнеленген балалар педагогтің қасына барады. П: Достар, айтыңдаршы, не гүлдейді? Б: Гүлдер, ағаш, бұталар.... Сергіту сәті: Қимыл-қозғалыс жаттығуларын орындайды.
--	--	--	--

			<i>Серікбооол! Айғаныыым! Айшаааа! Ернаааар! Балжаааан! Ардаааақ! Санжаааар! Беріііік! Мерееей! т.б.)</i> Балалар, сендер достарыңды шақырғанда, қай буынды созып айттыңдар? Дұрыс, ең соңғы буынды созып айттыңдар. Сергіту сәті: «Гүлдер» Қызыл, сары аппақ гүлдей, Жайқалайық өсейік. Айналамыз құлпырсыншы Гүлден кілем төсейікші Самал желмен тербелеміз, Біз әдемі гүлдерміз. Ауламызға өң береміз, Табиғаттың көркіміз. Саусақ жаттығуы: Саусақтар шықты қыдырып, Балетке келді жүгіріп. Залдың шамы сөнеді, Бишілер билеп береді. Балет қандай тамаша! Қол соғайық таласа.		Шынығамыз, жастай біз, Жаттығуды бастаймыз. Бір, екі, үш, бір, екі, үш Бойымызға жинап күш. Шынығамыз, жастай біз, Жаттығуды бастаймыз.
--	--	--	--	--	--

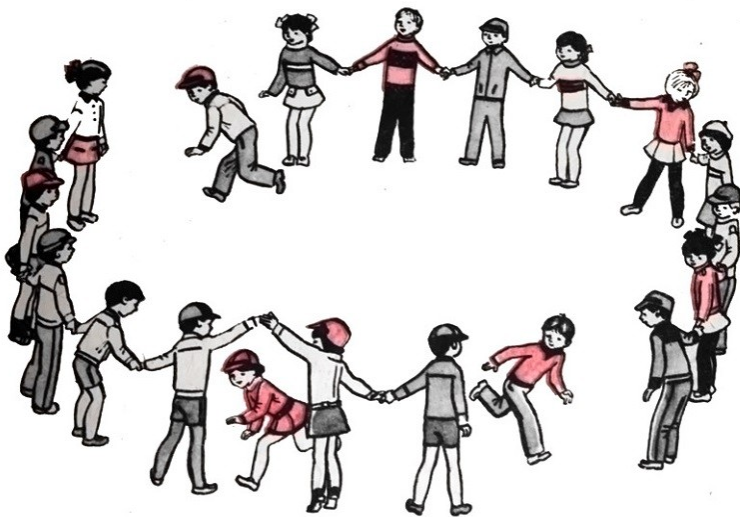
3 үзіліс

Балалардың дербес іс-әрекеті

Іс – әрекет арқылы балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру, өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу.

Аз қимылды ойын: «Құтқар!»

Басты міндеттері: Нақты қимыл-қозғалыс жасай білу қабілеттерін қалыптастыруды жалғастыру, анализатор орталықтарын белсендіруге мүмкіндік жасау. Ептілік, төзімділік, күштілік, өзбетімен әрекет етуін дамыту.

Аз қимылды ойын: «Құтқар!»

Ойын міндеттері: Нақты қимыл-қозғалыс жасай білу қабілеттерін қалыптастыруды жалғастыру, анализатор орталықтарын белсендіруге мүмкіндік жасау. Ептілік, төзімділік, күштілік, өзбетімен әрекет етуін дамыту.

Дағды: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру.

Әдістемелік нұсқау:

Ойын шарты: Балалар шеңбер құрып, ортаға қарап тұрады. Ойын алдында таңдалған екі ойыншы шеңберден шығып, жүгіреді: біреуі қашады, екіншісі қуады. Қашып бара жатқан бала шеңберде тұрған басқа ойыншылардың арқасына тығылып, «Құтқар!» деп айтып құтыла алады. Құтқарушы ойыншы шеңберден шығып қашады, ал құтқарылған бала оның орнына тұрады. Егер ойыншы басқа орынға тұрып үлгермесе, оны ұстап алады. Ойын жалғасқан кезде балалардың басқа жұбы таңдалады.

Ойынның педагогикалық маңызы.

олар ортада кездескенде бір-бірінің қолын алып, реферанс (қимылмен ілтипат) жасау керек, бір-біріне күліп қарап: "Қайырлы таң, қайырлы күн, қайырлы кеш" деп сәлемдеседі де, бос орынға қайтадан жүгіреді. Осылай ойын жалғаса береді. Ескерту: Жүргізуші барлық балалар "Қаз" рөлінде ойнап шығуын қадағалап тұрады. Сәлемдесу және реферанс нақты көтеріңкі дауыс ырғағымен орындалу қажет.

4-ші ұйымдастырылған іс - әрекеті

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ҰІӘ(ұйымдастырылған іс-әрекет)

4. Дене шынықтыру - ойын әрекеті, қимыл белсенділігі.

ҰІӘ тақырыбы:

Шабандоздар.

ҰІӘ міндеттері:

- бала ағзасының барлық жүйелерін жарыс қимылдарын (эстафеталарды) орындау арқылы жаттықтыру; -қимыл әрекеттердің өз бетімен еркін орындалуын жалғастыру.

-тік қойылған баспалдаққа сатылар арасымен өрмелеуге жаттығу. Қол мен аяқтың қимылдарын үйлестіруін дамыту.

Дағды: Ептілікті, күштілікті, көпшілдік қасиеттерін дамыту. Ұлт тарихы, халық мәдениетіне деген құрметке, білім-білік дағдыларын қолдана алуға, жұппен жұмыс,

4. Музыка- шығармашылық ойын әрекет.

ҰІӘ тақырыбы:

Ән салып, би билейміз.

ҰІӘ міндеттері:

-музыкалық дыбысталуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұны мен музыкалық мәнерліліктің элементтерімен байланыстыру; -қолмен әннің бағытын көрсете отырып, әуеннің жоғарғы-төменгі қозғалысын ажырату; -ән арқылы балаларды адамгершілікке,инабаттылыққа тәрбиелеу.

Дағды: Музыкалық мәнерлілік құралдары мен сипатын егжей-тегжейлі ажырата білу дағдыларын игеру.

4. Дене шынықтыру - ойын әрекеті, қимыл белсенділігі.

ҰІӘ тақырыбы:

Шабандоздар.

ҰІӘ міндеттері:

- бала ағзасының барлық жүйелерін жарыс қимылдарын (эстафеталарды) орындау арқылы жаттықтыру; -қимыл әрекеттердің өз бетімен еркін орындалуын жалғастыру. -тік қойылған баспалдаққа сатылар арасымен өрмелеуге жаттығу. Қол мен аяқтың қимылдарын үйлестіруін дамыту.

Дағды: Ептілікті, күштілікті, көпшілдік қасиеттерін дамыту. Ұлт тарихы, халық мәдениетіне деген

4. Музыка- шығармашылық ойын әрекет.

ҰІӘ тақырыбы:

Музыка әлеміне саяхат.

ҰІӘ міндеттері:

-лирикалық байсалды әуендерді қабылдап, қарқындық өзгерісін белгілеу. Фортепианоның сүйемелдеуімен немесе сүйемелдеуімен немесе топпен ән айту; -жеңіл әуендерді ансамбльмен балаларға арналған музыкалық аспаптарда фортепианоның сүйемелдеуімен, уақытында қосылып айту, ырғақтық бейнесін анық бере отырып ойнауды дамыту; -балаларды ептілікке, жинақылыққа тәрбиелеу. **Дағды:** Музыкалық

4. Дене шынықтыру - ойын әрекеті, қимыл белсенділігі.

ҰІӘ тақырыбы: Спортпен шұғылданамыз!

ҰІӘ міндеттері: -оң қол және сол қолмен алысқа лақтыруға үйрету, қолдарын алдымен төмен қарай айналдырып, сосын артқа толық жазылғанша сермеп лақтыруға дағдыландыру; -аяқты өкшеден бастап, аяқ басына қарай басып, жылдамдықты сақтап, баяу жүгіруге жаттығуды жалғастыру.

Дағды: залда алақан мен тізеге басып, еңбектеп жүру, бастапқы қалыпқа дұрыс тұру («малдас құру»; өкшені толық басып отыру; тізерлеп тұру), 35 см биіктіктен төменге секіру

	эстафеталарда басқалармен әрекет ету ережелерін сақтай білу дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтиже: Жасайды: арқа аурулары мен жалпақтабанның алдын алуға арналған жалпы дамыту жаттығулары. Түсінеді: «шабандоз» терминін, эстафета ережелерін, командада, топта өз әрекетін өзгелермен үйлестіруді, фитболмен секіргенде жерден екпінмен итеріліп, қайта аяқ басымен жұмсақ түсуді. Қолданады: бастапқы қалыпқа дұрыс келу, фитболды заттардың арасымен алып жүру, жерден көтерілген жазық бетпен жүргенде тепе-теңдік сақтау, сапқа тұру, қайта сапқа тұру, заттардың арасымен жорғалау. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Бастаушы шақырады: «Ау, жігіттер, келіңдер! Күш сынасып көріңдер! Тақияны алыңдар, Шауып келіп кідірмей, Күміс теңге алыңдар! Ер-тоқымнан айрылмай, Шапқан атқа мініңдер! Ат астынан өте шығып, Бірінші боп келіңдер! Жеңіп ойнақ салыңдар, Бас жүлдені алыңдар!» «Тақия, теңге алу ма, Жігіттер одан қала ма? Бір, екі, үш, Жастар ала күш!	Репертуар: Музыка тыңдау: «Балдырғандар маршы» (К. Қуатбаев) Ән айту: «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева) «Біз бақытты баламыз» (Ә. Қонысбеков) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай) Билер: «Еркебұлан» («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Соқыртеке» (Е. Хасанғалиев) Музыкалық аспапта ойнау: «Атқа мініп шабамыз» (В.Агафонников) Күтілетін нәтиже: Жасайды: ән орындайды, әуеннің жоғарғы-төменгі қозғалысын ажыратады. Түсінеді: музыкалық аспаптарды дыбыстарынан ажырату түсінеді. Қолданады: музыкаға сәйкес қимылдар орындайды, билейды. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Ұйымдастыру кезеңі Балалар көңілді музыка әуенімен шеңбер бойымен жүріп, қоянша секіріп, құстай ұшып, аюдай қорбандап, қасқырдай ырылдап жүреді. Музыка ауысқанда өз беттерінше жаңа әуенге ілесіп қимылдар жасайды.	құрметке, білім-білік дағдыларын қолдана алуға, жұппен жұмыс, эстафеталарда басқалармен әрекет ету ережелерін сақтай білу дағдыларын дамыту. Күтілетін нәтиже: Жасайды: арқа аурулары мен жалпақтабанның алдын алуға арналған жалпы дамыту жаттығулары. Түсінеді: «шабандоз» терминін, эстафета ережелерін, командада, топта өз әрекетін өзгелермен үйлестіруді, фитболмен секіргенде жерден екпінмен итеріліп, қайта аяқ басымен жұмсақ түсуді. Қолданады: бастапқы қалыпқа дұрыс келу, фитболды заттардың арасымен алып жүру, жерден көтерілген жазық бетпен жүргенде тепе-теңдік сақтау, сапқа тұру, қайта сапқа тұру, заттардың арасымен жорғалау. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: Бастаушы шақырады: «Ау, жігіттер, келіңдер! Күш сынасып көріңдер! Тақияны алыңдар, Шауып келіп кідірмей, Күміс теңге алыңдар! Ер-тоқымнан айрылмай, Шапқан атқа мініңдер! Ат астынан өте шығып, Бірінші боп келіңдер!	мәнерлілік құралдары мен сипатын егжей-тегжейлі ажырата білу дағдыларын игеру. Репертуар: Музыка тыңдау: «Қыз Жібек» операсынан үзінді (ұнтаспа, Е. Брусиловский) Ән айту: «Біз бақытты баламыз» (К. Қуатбаев) «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Бақытты балалық шақ» («Мен бақытты баламын» CD), «Полька» (М. Красев) Билер: «Еркебұлан» («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Үйшік» (В. Витлин) Музыкалық аспапта ойнау: «Латыш полькасы» (М. Раухвергер) Күтілетін нәтиже: Жасайды: музыка ырғағына ілесіп би қимылдарын ырғақпен жасайды, әндерді орындайды. Түсінеді: опера, балет туралы түсініктерді. Қолданады: аспаптарда ойнаудың қарапайым дағдыларын, ойынға катысады. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: «Бақытты балалық шақ» («Мен бақытты баламын» CD)	дағдыларын қалыптастыру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: ырғақты гимнастика, оң қол және сол қолмен сермеп лақтыру, көзге арналған жаттығулар. Түсінеді: қолды айналдырып сермеу, секіріп түскенде тепе-теңдік сақтау, қауіпсіздік тәртібі. Қолданады: үйде де қауіпсіздік дағдыларын қалыптастыру, залда алақан мен тізеге басып, еңбектеп жүру, бастапқы қалыпқа дұрыс тұру («малдас құру»; өкшені толық басып отыру; тізерлеп тұру), 35 см биіктіктен төменге секіру. Ойлау деңгейі: білу, түсіну, қолдану. Білу деңгейі: «Жаттығуды бастадық – бұл бір! Алшақ – алшақ басайық – бұл екі! Тоқтама сен, кідірме – бұл үш! Күн күлімдеп тұр көкте! Тамаша! Үлкен боламын, күшті болам, ер болам! Тамаша!» Мәтін бойынша қимылдар жасайды. Бірден-екіден тізбекке тұру. Қозғалыс кезінде қайта сап құру. Арақашықтықты сақтауға тырысады. Ырғақты гимнастика. Зейінін шоғырландырып, қимылдарды ырғақты орындап, бірқалыпты тыныс алуға тырысады. Негізгі жаттығуларды ойын
--	--	---	---	--	--

	Қимыл жаттығуы: «Кім шапшаң? Сапқа тұрып жарысу. Ат шабысы естілетін күй әуенімен қамшыға арналған түзету жаттығуларын орындау. Балалар қолдарына қамшы алып, шауып келе жатқандай қимылдар жасап, залда бытырап, аяқ басымен, өкшемен қалағанындай қимылдап жүреді. Түсіну деңгейі: Арқа омыртқаның қисаюы мен жалпақтабанның алдын алу. Қамшымен жалпы дамыту жаттығуларын жасау. Статикалық қалыпты сақтап, омыртқаны дұрыс ұстау қабілеттерін белсендіру. Балалар бірнеше тізбекке өз орнын есте сақтап, сап түзеп тұрады. Белгі бойынша шашырап кетіп, қалауынша қимылдар жасайды. Қайтадан белгі бергенде өз орнына тез келіп тұра қалуы керек. Бастапқы қалып (Б.қ.): 1-2 қамшыны жоғары көтеріп, оң (сол) аяғын артқа жіберіп, аяқтың ұшымен өкшесін өзіне тартып созылып – демін ішіне тартады да, 3-4 – б.қ. 8 рет қайталайды. «Бір жағына еңкею» Б.қ.: аяқты айқастырып отыру, қамшы жоғарыда, 1-2 – оңға (солға) еңкею, қамшыны жерге тигізу, 3-4 – б.қ. 6 рет қайталау. Б.қ. шалқалап жатып алып	Негізгі кезең Домбырам күмбірлеп, күй шерте аламын, Бұрала би билеп, сурет те саламын, – деп, «Біз өнерпаз баламыз» атты шағын концерт ұйымдастыру. Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай). Музыка әуеніне ілесіп, аяқты тізеден көтеріп нық басып, бойды тік ұстап, екі қолды кезек-кезек сермеп жүру. Музыка тыңдау: «Балдырғандар маршы» (К. Қуатбаев). Музыка тыңдап, сипаты туралы сұрау, әуенді тыңдап, қандай көңіл күйде болғандарын сұрау. Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу. Түсіну деңгейі: Ән айту: «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева). Балалармен әннің көңіл күйін анықтау, сипатына көңіл бөлу. Мазмұнына тоқталып, әнді үйрену. Үйренген «Біз бақытты баламыз» әнін (Ә. Қонысбеков) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Билер: «Еркебұлан» («Билеп үйренейік» жинағынан). Балаларға бидің қимылдарын көрсету, өз	Жеңіп ойнақ салындар, Бас жүлдені алындар!» «Тақия, теңге алу ма, Жігіттер одан қала ма? Бір, екі, үш, Жастар ала күш! Қимыл жаттығуы: «Кім шапшаң? Сапқа тұрып жарысу. Ат шабысы естілетін күй әуенімен қамшыға арналған түзету жаттығуларын орындау. Балалар қолдарына қамшы алып, шауып келе жатқандай қимылдар жасап, залда бытырап, аяқ басымен, өкшемен қалағанындай қимылдап жүреді. Түсіну деңгейі: Арқа омыртқаның қисаюы мен жалпақтабанның алдын алу. Қамшымен жалпы дамыту жаттығуларын жасау. Статикалық қалыпты сақтап, омыртқаны дұрыс ұстау қабілеттерін белсендіру. Балалар бірнеше тізбекке өз орнын есте сақтап, сап түзеп тұрады. Белгі бойынша шашырап кетіп, қалауынша қимылдар жасайды. Қайтадан белгі бергенде өз орнына тез келіп тұра қалуы керек. Бастапқы қалып (Б.қ.): 1-2 қамшыны жоғары көтеріп, оң (сол) аяғын артқа жіберіп, аяқтың ұшымен өкшесін өзіне тартып созылып – демін ішіне тартады да, 3-4 –	балалар музыка залына кіріп, осы музыка әуенімен қимылдарын жасайды. Негізгі кезең Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Полька» (М. Красев). Балаларды шеңбер бойымен жүргізіп, музыка әуеніне ілесе жеңіл қимылдар жасауға талпынту, серіппе, аяқты өкшеге қойып үйрену, қол ұстасып жеңіл секіру. Балаларға интерактивті тақтадан Алматы қаласындағы Абай атындағы Опера және балет театрының ғимаратын көрсетіп, ондағы әртістердің суреттерімен таныстыру, балаларға бұл өнердің ең биік шыңы екенін айтып түсіндіру. Түсіну деңгейі: Музыка тыңдау: «Қыз Жібек» операсынан үзінді (Үнтаспа, Е. Брусиловский). Балаларға опера туралы мағлұмат беру. -Сендер фильм көргенде сөздерін тыңдап түсінесіңдер, ал операда барлық көріністерін әнмен көрсетеді. Қайғылы оқиғаны да, көңілді оқиғаны да ән арқылы жеткізеді. Ал балет өнерінде барлық құбылыстарды би арқылы көрсетеді. Ол үшін олар көп дайындалады, еңбектенеді. Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді	түрінде орындау. Оң қол, сол қолмен лақтыру. қолдарын алдымен төмен қарай айналдырып, сосын артқа толық жазылғанша сермеп лақтыру. Алысқа лақтыру техникасын қайталайды. Белгіленген сызықтың қасына екі лекке сап түзейді. Бастапқы қалыпқа келеді: үш саусағын доптың артына, басбармағы мен шынашағын доптың екі жағына қояды. Допты мейлінше алысқа лақтыруға тырысады. Педагогтің белгісімен ғана доптың артынан жүгіреді. Қайтып келіп балалар қатарының соңынан тұра қалады. Тереңдікке секіру – биіктігі 30 см заттардан секіріп түсу – аяқты түзулей бастағанда бірден қолдарын төмен түсіріп, алдыға шығару. Ұзын орындықтың бетінен екпінмен екі аяқтап итеріледі. Қолдары мен аяқтарының қимылдарын үйлестіреді. Тепе-теңдік сақтап, жерге секіріп түскенде алдыға қарап, денесін тік ұстауға тырысады. Түсіну деңгейі: Денені жұмырлап, алдыға қарай дөңгелеп, арқасына аунап түсу. Денені жұмырлау – отырып, тізесін біріктіріп, қолдарын еденге, шынтақтарын денесіне қысып, арқасын дөңгелету.
--	--	--	--	---	--

	1-қамшыны жоғары көтеру, 2-екі аяқты бірдей сермеп, аяқтың ұшын қамшыға тигізу. 3-4 – б.қ. 8 рет қайталау. Б.қ. қамшыны арт жағына қолын төменге түсіріп ұстау. 1-2 – қамшыны жоғары көтеріп отыру. Арқаны тік ұстап, тізені ашу, өкшені көтеру. 3-4 – б.қ. 8 рет қайталау. «Қамшыны тізеге қою». Б.қ.: қамшы төменде, 1 – қамшыны жоғары көтеру, 2 – бүгілген сол аяқты көтеру қамшыны тізеге апарып, 3 – қамшыны жоғары көтеру, арқаны түзу ұстау. Аяқты түсіру. 4 – б.қ. орнықты тұрып, аяқ ұшын тарту. 5 рет қайталау. Б.қ.: қамшыны табанымен қысып отыру, 1 – тізені бүгіп, жоғары көтеріп, денені оңға- солға бұру. 5 рет қайталау Б.қ.: жерде отырып, еңкейіп, қамшымен оң (сол) аяқтың ұшын іліп алып, мүмкіндігінше жоғары көтеріп, ұстап тұру. 5 реттен қайталау. Б.қ.: отырып алып аяқтың ұшымен қамшыны жинау. Б.қ.: жерде жатқан қамшыдан оң (сол) қырымен секіру. 10 секіруді 2 рет қамшыдан аттаумен алмастырып қайталау. Қолдану деңгейі: «Жылан» Фитболды заттардың арасынан ирек жолмен алып жүру. Белгі бойынша алғашқы	беттерінше жасатып үйрету, әуенге қосылып 1-2 қимылдарын үйрену. Қолдану деңгейі: Ойындар, хороводтар: «Соқыртеке» (Е. Хасанғалиев). Педагог ойын шартын түсіндіреді. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, шеңбер жасап тұрады, 3-4 бала шеңбердің сырт жағында тұрады. Ортада – «соқыртеке». Балалар шеңбермен айналып жүріп, әннің 1-шумағын айтады. 2-шумақты «соқыртеке» айтады. 2-шумақ басталғанда балалар бекіткен қолдарын жоғары көтереді, ал сыртта тұрған балалар ішке еніп, «соқыртекеге» ұсталып қалмас үшін жан-жаққа жүгіреді. "Соқыртеке" біреуді ұстап алуға тырысады. Егер ұстап алса, әннің 4-шумағын айтады, ойын қайталанғанда ұсталған бала "соқыртеке" болады. Егер де ұстай алмаса, әннің 2-шумағын айтып, қайтадан"соқыртеке" болып қалады. Музыкалық аспапта ойнау: «Атқа мініп шабармыз» (В. Агафонников). Алдымен балаларға әуенді ойнап, қандай музыкаға ұқсайтындарын сұрау. Балалардан музыка ырғағына сәйкес қол соғуды сұрайды. Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді.	б.қ. 8 рет қайталайды. «Бір жағына еңкею» Б.қ.: аяқты айқастырып отыру, қамшы жоғарыда, 1-2 – оңға (солға) еңкею, қамшыны жерге тигізу, 3-4 – б.қ. 6 рет қайталау. Б.қ. шалқалап жатып алып 1-қамшыны жоғары көтеру, 2-екі аяқты бірдей сермеп, аяқтың ұшын қамшыға тигізу. 3-4 – б.қ. 8 рет қайталау. Б.қ. қамшыны арт жағына қолын төменге түсіріп ұстау. 1-2 – қамшыны жоғары көтеріп отыру. Арқаны тік ұстап, тізені ашу, өкшені көтеру. 3-4 – б.қ. 8 рет қайталау. «Қамшыны тізеге қою». Б.қ.: қамшы төменде, 1 – қамшыны жоғары көтеру, 2 – бүгілген сол аяқты көтеру қамшыны тізеге апарып, 3 – қамшыны жоғары көтеру, арқаны түзу ұстау. Аяқты түсіру. 4 – б.қ. орнықты тұрып, аяқ ұшын тарту. 5 рет қайталау. Б.қ.: қамшыны табанымен қысып отыру, 1 – тізені бүгіп, жоғары көтеріп, денені оңға- солға бұру. 5 рет қайталау Б.қ.: жерде отырып, еңкейіп, қамшымен оң (сол) аяқтың ұшын іліп алып, мүмкіндігінше жоғары көтеріп, ұстап тұру. 5 реттен қайталау. Б.қ.: отырып алып аяқтың ұшымен қамшыны жинау.	таза айтуға ұмтылу. Қолдану деңгейі: Ән айту: «Біз бақытты баламыз» (К. Қуатбаев). Әнді көңілді, сөздерін таза, анық айтуға көңіл бөлу. Ән айтар алдында ережелерді еске түсіріп, иықты көтермей, бір-бірін тыңдап айтуды естен шығармауларын ескерту. Үйренген «Балдырғандар әнін» (Г. Жотаева) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Билер: «Еркебұлан» («Билеп үйренейік» жинағынан). Биді әрі қарай жалғастырып, бірдей қимыл жасауға ұмтылдыру. Ойындар, хороводтар: «Үйшік» (В. Витлин). Ойынды еске түсіріп, үйшікте тұратындар біртіндеп өз музыкалары естілгенде шығып, өздеріне тән қимылдарын жасайды. Музыкалық аспапта ойнау: «Латыш полькасы» (М. Раухвергер). Педагог шығарманы орындап, балалардан музыка ырғағына сәйкес қол соғуды сұрайды. Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді. Балалар аспапта ойнағанда ырғақты ұстап, әуенге ілесе ұрмалы аспаптармен ойнайды.	Бастапқы қалыптан негізгі акробатикалық жаттығулар жасау. Типтік қателер: Артқа қарай аунағанда жұмырланғанды жоғалтып, арқаға құлау; аяқпен итерілгенде жеткіліксіз екпін алу; шалқасынан жатқанда аяқты кеудеге жинамау; арқаны дөңгелетпеу. Денені жұмырлау – отырып, тізесін кеудесіне қарай тартып, шынтақтарын денесіне қысып, арқасын дөңгелетеді. Алдыға қарай дөңгелеп арқасына аунап түсу – аунап келіп қайтадан аяғына тірелу акробатикалық жаттығулары «Орындарыңмен ауысыңдар» қозғалыс ойындары Залды екіге бөлетіндей етіп, ортаға арқан төселіп салынады. Әр команда залдың бір бөлігіне орналасады. «Жүгір!» деп белгі берілгенде, балалар өз бөлігінде шашырап жүгіреді. «Ауысамыз!» деп белгі берілгенде, екі топ ауысады. Қай топ бірінші болып толық ауысып үлгереді, сол топ жеңіске жетеді. Қолдану деңгейі: Дыбыстарды айту арқылы тыныс алу жаттығуларын орындау. «А» дыбысы.
--	--	---	--	--	--

	ойыншы заттардың арасымен модульды айналып, фитболды алып жүреді де, қажетті жерге жеткен соң дәл сол тәсілмен қайта қайтып, қолындағы фитболды келесі ойыншыға береді. Ойыншылар екі аяқпен бірдей екпіндеп сырғып жүруге тырысады. «Шабандоз» Хоп-фитболмен текшелердің арасымен арқаны тік ұстап секіру, еденнен шұғыл итеріліп, жартылай бүгілген аяғымен жұмсақ секіріп, қайта қону. Ойыншы «арғымаққа» (хоп-фитбол) мініп, бүкіл дистанциядан өтіп, келесі ойыншыға береді. Тепе-теңдік сақтау – ұзын орындықтың үстімен жанына қарай, текшелерден аттап жүру. Тепе-теңдік сақтауға назар аудару. Тепе-теңдік сақтау жаттығуларын орындайды. Ұзын орындықтың үстімен жанына қарай, текшелерден аттап жүреді. Қолдарын беліне қойып, басын төмен түсірмеуге тырысады. Қимыл-қозғалыс ойыны : «Шеңбер» (3 рет). Құрсауларды шеңбер бойымен орналастырып қою. Ойыншылар өз құрсауларына тұрады. Әр құрсауда тек 2 ойыншы тұра алады. Бір ойыншы үлкен шеңбердің дәл ортасында тұрады. Белгі бойынша	Балалар аспапта ойнағанда ырғақты ұстап отырып, әуенге ілесе ұрмалы аспаптарымен ойнайды.	Б.қ.: жерде жатқан қамшыдан оң (сол) қырымен секіру. 10 секіруді 2 рет қамшыдан аттаумен алмастырып қайталау. Қолдану деңгейі: «Жылан» Фитболды заттардың арасынан ирек жолмен алып жүру. Белгі бойынша алғашқы ойыншы заттардың арасымен модульды айналып, фитболды алып жүреді де, қажетті жерге жеткен соң дәл сол тәсілмен қайта қайтып, қолындағы фитболды келесі ойыншыға береді. Ойыншылар екі аяқпен бірдей екпіндеп сырғып жүруге тырысады. «Шабандоз» Хоп-фитболмен текшелердің арасымен арқаны тік ұстап секіру, еденнен шұғыл итеріліп, жартылай бүгілген аяғымен жұмсақ секіріп, қайта қону. Ойыншы «арғымаққа» (хоп-фитбол) мініп, бүкіл дистанциядан өтіп, келесі ойыншыға береді. Тепе-теңдік сақтау – ұзын орындықтың үстімен жанына қарай, текшелерден аттап жүру. Тепе-теңдік сақтауға назар аудару. Тепе-теңдік сақтау жаттығуларын орындайды. Ұзын орындықтың		Өкпе, кеңірдек, көмейдің жұмысын жақсартады. Дыбыстау нәтижесінде тыныс алу тереңдеп, оттегін қабылдау ұлғаяды. Тыныс алғанда шығарылатын ауаны ұлғайту үшін дауысты дыбыстарды мүмкіндігенше созу қажет. Мысалы: жіп тарқатылғанша созу. «М» дыбысы. Дыбысталуы ми тамырларына оңтайлы әсер етеді. Психоэмоционалды күйзелістен шығарып, есте сақтау мен тыныштық сезімдерін жақсартады.
--	---	--	--	--	--

	ойыншылар өз құрсауларына жүгірген кезде ортадағы ортадағы «үйі жоқ» ойыншы кез келген құрсауға тұрып алады. Артық ойыншы енді ортаға тұрып, өзіне үй іздейді. Осылайша ойын жалғаса береді. Жігіттік туралы мақал-мәтелдер: Ер сүрінбей ел танымас, Ат сүрінбей жер танымас. Жеті қырлы балықты, сегіз қырлы жігіт алады. Ер байлығы – еңбекте. Ер жігіт айтқанын екі етпес.		үстімен жанына қарай, текшелерден аттап жүреді. Қолдарын беліне қойып, басын төмен түсірмеуге тырысады. Қимыл-қозғалыс ойыны : «Шеңбер» (3 рет). Құрсауларды шеңбер бойымен орналастырып қою. Ойыншылар өз құрсауларына тұрады. Әр құрсауда тек 2 ойыншы тұра алады. Бір ойыншы үлкен шеңбердің дәл ортасында тұрады. Белгі бойынша ойыншылар өз құрсауларына жүгірген кезде ортадағы ортадағы «үйі жоқ» ойыншы кез келген құрсауға тұрып алады. Артық ойыншы енді ортаға тұрып, өзіне үй іздейді. Осылайша ойын жалғаса береді. Жігіттік туралы мақал-мәтелдер: Ер сүрінбей ел танымас, Ат сүрінбей жер танымас. Жеті қырлы балықты, сегіз қырлы жігіт алады. Ер байлығы – еңбекте. Ер жігіт айтқанын екі етпес.		
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету әрі дағдыландыру.				
«Табиғат аясында» Серуен. Танысу, ойындар, еңбек. «Алақай,ойын!»	Сәуір Серуен кешені № 16 Құмырсқаларды бақылау Міндеттері: — Құмырсқалар туралы білімдерін тиянақтау; — Зерттеу жұмысына деген қызығушылықтарын	Сәуір Серуен кешені № 17 Көбелектерді бақылау. Міндеттері: - көбелектер туралы білімдерін молайту: пайда болуы, көбеюі, құрлысы, пайдасы; -барлық тірі табиғатқа	Сәуір Серуен кешені № 18 Бағдаршам жұмысына бақылау Міндеттері: бағдаршам туралы балалардың білімдерін бекітіп, тереңдете түсу, жолда	Сәуір Серуен кешені № 19 Аққайың ағашын бақылау Міндеттері: Балалардың қайың ағашы туралы білімдерін толықтыру, оның әсемдігімен қатар	Сәуір Серуен кешені № 20 Гүл егілген алаңқайды бақылау. Міндеттері: Гүлді дән себу арқылы еккен кезде, егілген гүл дәнінен алғашқыда жапырақ, содан кейін

	арттыру. Бақылау барысы Көркем сөз «Құмырсқа» Г. Өкеев Құжынаған құмырсқа, Ұйымшыл-ақ өздері. Шығады ерте жұмысқа. Жүкпен қайтып қашықтан, Нелер шебер табылып, Илеуіне асыққан. Жасайды илеу жабылып. Бәрі еңбекпен шынығар, Жылт-жылт етіп көздері, Ісін тындырып тынығар. Балаларға сұрақтар ◆ Құмырсқалардың адамдарға және орманға қандай пайдасы бар? <i>(зиянда жәндіктерді құртады)</i> ◆ Орманның қандай тұрғыны құмырсқа мен оның көбелектерін (личинкаларын) жеуге құмар? (аю мен тоқылдақ) ◆ Құмырсқасыз жер болмайды. Құмырсқаларды «ағаш дәрігерлері» деп те атайды. Олар ағаштарды зиянды жәндіктерден қорғайды. Құмырсқалар өте еңбекқор, олар өздерінен бірнеше есе үлкен нәрселерді илеулеріне сүйретіп тасиды. Құмырсқалардың илеуінің тесігі төбесінде болады. Құмырсқалар өз илеуінен ешқашан адаспайды. Неліктен деп ойлайсыңдар. Құмырсқалар өз илеулерін иіскеп жүріп иісінен табады. Әр илеу өз құмырсқаларынан басқа	қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу. Бақылау барысы Көркем сөз «Қызыл-жасыл көбелек» Ш. Мұхаметжанов Дала қандай керемет, Қойның гүлге толады. Қызыл-жасыл көбелек, Бір ұшып, бір қонады. Қанша қусаң көбелек, Қанаты бір талмайды. Соныменен не керек, Ақыры ұстай алмайсың. Жазда, жасыл алқапта, гүлдер басында әдемі көбелектер ұшып жүреді. Олар сондай әдемі, түрлі-түсті. Ертеде Римде адамдар көбелектерді өсімдіктер гүлінен пайда болған дегенге сенген Көбелектің екі жұп қанаты бар. Олар майда қабыршақпен көмкерілген. Сондықтан да оларды қабыршақ қанаттылар деп атайды. Көделектің денесі қабыршақпен және майда шаштармен көмкерілген. Олардың қысқа мұрттары мен үлкен көздері бар. Гүлден гүлге қонып көбелектер шырын жинайды және оларды тозаңдандарады. Жазда ұрғашы көбелектер жер қыртысына жұмыртқаларын жинайды. Бірнеше уақыттан соң жұмыртқалардан құрттар-личинкалыр пайда болады.осы осы құрттардан нағыз көбелектер өседі. Тұт ағашының жапырақтарымен қоректенетін көбелектер адамға жібек алатын жіңішке жіптерін сыйлайды. Зерттеу жұмысы: Қай гүлге қандай көбелектер қонып жүргенін қарау. (көбелектер көбіне өзі түстес гүлдерге құмар	жүру ережесін қатаң сақтауға тәрбиелеу. Бақылау барысы Сұрақтар: 1. Бағдаршамның қандай белгісіне жаяу жүргіншілер жүре бастайды? Машина жүргізушілер қандай белгі берілгенде жүреді? 2. Бағдаршамның төрт жағындағы шамдар қалай жанады? 3.Неге бағдаршамның екі жағынан қызыл шамдары, екі жағынан жасыл шамдары жанады? Бұл нені аңғартады? 4.Бағдаршамның неше жағы бар? 5. Бағдаршамның сары шамы бір сәтте барлық жағына жанады. Бұл нені аңғартады? Бағдаршам дұрые жұмыс істеп тұрса, бір белгі келесі белгімен алмастырылады. Барлығы соған бағынады, сондықтан көшеде тәртіп болады. Көркем сөз: «Бағдаршам» Ә. Табылдиев Ашса кезек үш көзін, Айтты деп ұқ үш сөзін. «Тоқта! Сақтан! Жол ашық!» Жүрме жолға таласып. Қызыл көзін ашқанда, Сынық сүйем баспа алға! Сары көзін ашқанда, Қарап қалма аспанға! Жасыл көзін ашқанда, Өте бергін, жасқанба!	дәрумендік қасиеттері туралы білім беру. Табиғат сұлулығын сезінуге, аялап, қамқор болуға тәрбиелеу. Бақылау барысы «ОЙЛАН-ТАП» • Қай ағаштың қабығы ақ? • Қай ағаш қысы-жазы бір түсте? • Қай ағаш шырын береді? • Қандай ағаш жеміс береді? Тәрбиеші әңгімесі Діңі түзу, ақ қабықпен қапталған қайың ағашы ең әдемі, ең сұлу ағаш. Оны ақындарымыз жырға, халқымыз әнге қосқан. Қайыңның кездейсоқ сынған әр бұтағынан нәрлі де, дәмді шырын тамады. Ұшып келген әнші құстардың көбі қайыңды тоғайға жиналады. Қайың сәуір-мамыр айларында гүлдейді. Қайыңның бүршігін жапырақ жармай тұрғанда жинап, көлеңке жерде кептіреді. Қайың ағашының бүршігінен тұнба дайындап, оны сырқаттанғанда ванна қабылдау арқылы пайдаланады. Ерте көктемде қайың ағашының діңін тіліп шырын алады. Бұл шырынның құрамында дәрумендер (витаминдер) көп болғандықтан адамға пайдасы зор. Зерттеу жұмысы:	кішкентай өскін, кейін үлкен гүл өсімдігі өсіп шығатыны туралы балаларға түсіндіру. Гүлге тек қана әсемдік үшін ғана емес, табиғаттың бір мүшесі ретінде қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Бақылау барысы Көркем сөз Кешкілік пе, күндіз бе, Үзіп алсаң сен бір гүл, Өсіп тұрған гүлді үзбе. Үзіп алсам мен бір гүл, Туған жерді далаға, Не қалады сиқынан, Тастағалы жүрміз бе? Қызыл-жасыл жердің бұл Жайнап өсіп далада, Көздің жауын ала ма. Бірде – бірін жұлғызба, Қасыңдағы балаға. Гүл біздің өмірімізге қуаныш сыйлайтын әдемілік әлемі. Қатар-құрбыларымыз бен туыстарымыздың туған күндеріне гүл сыйлаймыз. Мерекелерде аналарымызды қуанту үшін гүл ұсынамыз. Ең алғаш мектеп табалдырығын аттағанда да гүл алып барамыз. Үйде, аулада гүл өсіреміз. Осы бір табиғаттың әсем мүшесін күтіп, баптау кезінде өзіміз қандай керемет әсерде боламыз десеңші! Зерттеу жұмысы: Балалармен гүл егілген алаңқайға барып, өніп шығып келе жатқан гүл өскінін қарау. Дәннен
--	---	---	---	---	---

	құмырсқаларды жолатпайды. Егер басқа илеудің құмырсқасы бара қалса, оны жабылып шағып тастайды. Әр илеудің өз иісі болады. Құмырсқалар тек қана ағаштардағы құрттарды құртып қана қоймайды, олар құстарға да көмектеседі. Құстар құмырсқаның илеуінің үстіне қанатын жайып отырады, құмырсқалар оларды үстеріндегі биттер мен бүргелерден тазалайды. Құмырсқалардан бөлініп шыққан өткір қышқыл иістен көпке дейін құстарға бит, бүргелер жоламайды. Құмырсқаның қышқылынан дәрі-дәрмектер де жасайды. Құмырсқалар залалсыз, дәрменсіз жәндік болғандықтан оларға тиіспеуіміз керек. ◆ Құмырсқалардың қандай пайдасы бар? ◆ Олар өз илеулерін қайда салады? ◆ қане біздің құмырсқалар қалай жұмыс істеп жүр екен, қарайықшы! (олар өздінің ізімен, бірінен соң бірі илеулеріне қарай ағылуда) Зерттеу қызметі Құмырсқалардың бір жолына құм, бір жолына қант себу. Олардың қалай әрекет ететінін бақылау. Еңбек : Ойын алаңын тазалау. <i>Мақсаты: бірлесе жұмыс істей білулерін жалғастыру.</i> Қимылды ойын:	болады) Еңбек : Гүлзардағы қоқыстарды жинау Мақсаты: еңбек ете білу іскерліктерін қалыптастыру, өз беттерінше тазалық жүргізуге деген құштарлықтарын ояту. Қимылды ойын: «Аюлар мен аралар». <i>Мақсаты: тәрбиеші белгісі бойынша жүкіруге, өрмелеуге жаттықтыру.</i> Жаттығу ойыны: «Кеглиді құлат». <i>Мақсаты: Дәлдеп тигізе білуге жаттықтыру.</i>	Зертеу жұмысы: балалармен бағдаршам жұмысын және жол реттеуші жұмысын бақылау. Не көргендерін, не ұққандарын әңгімелеу. Еңбек: алаңшада, жол қиылысындағыдай белгі жасау, оны тазалап, сыпырып, жөнге келтіру. <i>Мақсаты:</i> жұмыла еңбек етіп, бастаған істі аяғына дейін жеткізу. Қимылды ойын: «Бағдаршам». <i>Мақсаты:</i> бағдаршамның белгілері туралы балалардың білімдерін бекіте түсу. Жеке жұмыс: «Көңілді жолаушылар» тақырыбына шағын әңгіме құрастыру	Қайың ағашы мен оның жапырақтарын басқа ағаштармен салыстыру. Ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу. Еңбек: Қайың ағашының айналасын тазалап, түбін қопсыту Мақсаты: Ағаштарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу, істеген ісіне қуана білуге баулу. Қимылды ойын: « Теңге алу» Мақсаты: Жүкіріп келе жатып, жердегі затты іліп алуға жаттықтыру. Жеңіске деген құлшыныстары мен ұлттық ойынға деген қызығушылығын арттыру. Жаттығу ойындары: Қимылдарын жаттықтыру Мақсаты: секіргіш жіппен екі аяқпен, қос аяқпен секіре білуге жаттықтыру	кішкентай ғана жапырақ, одан өскін, одан гүл өсіп шығатынын түсіндеру. Әр гүлдің жапырақтары мен сабақтары арасындағы айырмашылықты қарау. Еңбек: Балалармен гүл егілген алаңға сусепкішпен су себу. Мақсаты: Балаларды еңбексүйгіштікке баулу, жас гүлдерді суды себу арқылы суғаратынын көрсету. Қимылды ойын: «Ақ серек-көк серек» Мақсаты: Бірлесе ойнауға, ойын шартын сақтауға баулу. Жаттығу ойындары: «Волейбол ойыны» Мақсаты: Бір-біріне доп беру, кері лақтыру. Болжам: Гүлдердің иісі одан сайын аңқып шықса, жауын жауады.
--	--	--	---	--	---

	«Итеріспек». Мақсаты: — Белгілі бір кеңістікте жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру; — Ұлттық ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Жаттығу ойыны: Қимылдарын дамыту. Мақсаты: оң және сол аяқпен секіруге жаттықтыру. Тыйым сөздер: Құмырсқа илеуін бұзба.				
Серуеннен оралу	Балалардың киімдерін ретімен шешінуге дағдыландыру.				
Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс	Дене шынықтыру - ойын әрекеті, қимыл белсенділігі. Жеке жұмыс: Аитжанова Аделя Алтай Сұлтан Архатұлы Әбілмансұр Бала ағзасының барлық жүйелерін жарыс қимылдарын (эстафеталарды) орындау арқылы жаттықтыру. Қимыл әрекеттердің өз бетімен еркін орындалуын жалғастыру.	Математика негіздері – коммуникативтік, танымдық, еңбек әрекеті Жеке жұмыс: Байтемір Айзере мен Ермекова Айбике Апта күндері, тәулік бөліктері, циферблат бойынша уақытты анықтауды ретімен атау біліктілігін бекіту. Логикалық ойын тапсырмаларын орындауға үйрету.	Сауат ашу негіздері- коммуникативтік, танымдық әрекет Жеке жұмыс: Байтемір Айзере Берікұлы Арнұр Алдыңғы оқу қызметтерінде алған білімдерін пысықтау.	Сөйлеуді дамыту- коммуникативтік, танымдық әрекет Жеке жұмыс: Оралхан Жігер Сөйлем түрлері бойынша білімдерін дамыту.	Қоршаған ортамен танысу- тілдік қарым-қатынас, танымдық, зерттеу әрекеттері, еңбекке баулу. Жеке жұмыс: Байтемір Айзере Балаларды көктемдегі маусымдық өзгерістермен таныстыру; ағаштардың гүлдеу ерекшеліктері туралы түсінігін пысықтау.
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды үстел үсті ойындары бейнелеу әрекеті, суретті кітаптарды қарау және таратпалы суреттер құрастыру т.б.)	Қимыл-қозғалыс ойыны: «Шеңбер» Міндеттері: Ептілікті, күштілікті, көпшілдік қасиеттерін дамыту. Ұлт тарихы, халық мәдениетіне деген құрметке, білім-білік дағдыларын қолдана алуға, жұппен жұмыс, эстафеталарда басқалармен әрекет ету ережелерін сақтай білуге тәрбиелеу. Жалпақтабан мен арқа	Танымдық-қимылды ойын Дидактикалық ойын: «Мен бастаймын, сен аяқта» Міндеттері: Талдау, салыстыру, қарапайым тұжырымдар жасау; зейін, жад, сөйлеу дағдысын, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Дағды: Уақытты бағдарлау дағдыларың қалыптастыру.	Дидактикалық дыбыстық жаттығу: «Жоғалған дыбыс» Міндеттері: Сөзде түсіп қалған тиісті дыбысты табу, қандай да бір дыбысқа сөз құрау секілді тапсырмалар арқылы сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру. Дағды: Сөйлем құрау, дауысты дыбыстардың түрлерін анықтай отырып,	Дидактикалық ойын: «Қандай сөйлем екенін тап». Міндеттері: сұрақтарға жауап беру, түсінгендерін айта білуді, сөйлем түрлерін анықтай алу білімдерін пысықтау. Дағды: сұраққа толық жауап беруге дағдыландыру. Ойынның шарты:	Дидактикалық ойын: «Сен неге олай ойлайсың?» Міндеттері: Өзіндік эксперименталды жұмыстар ұйымдастыру арқылы балалардың түсініктерін нығайту. Дағды: Эксперименталдық жұмыстармен айналысу қабілеті қалыптастыру дағдыларын жетілдіру. Ойынның шарты: Мына ағаштың көңіл күйін

	омыртқа ауруларының алдын алу. Дағды: Ойын ережелеріне сай тізбекке, шеңберге, қатарға тұру дағдыларын жалғастыру. Ойынның шарты: Құрсауларды шеңбер бойымен орналастырып қою. Ойыншылар өз құрсауларына тұрады. Әр құрсауда тек 2 ойыншы тұра алады. Бір ойыншы үлкен шеңбердің дәл ортасында тұрады. Белгі бойынша ойыншылар өз құрсауларына жүгірген кезде ортадағы ортадағы «үйі жоқ» ойыншы кез келген құрсауға тұрып алады. Артық ойыншы енді ортаға тұрып, өзіне үй іздейді. Осылайша ойын жалғаса береді.	Ойынның шарты: Мен сөйлемді бастаймын, ал сендер жалғастырыңдар. Алдымен көктем, одан кейін ... Алдымен күн..., одан кейін... Алдымен дүйсенбі, одан кейін ... Алдымен бүгін, одан кейін ... Алдымен қаңтар, одан кейін ... Мұқият тыңдап, сөйлемді мағынасына сәйкес жалғастырады:	буынға бөлу дағдыларын жетілдіру. Ойынның шарты: –Мен сендерге суреттерді көрсетіп, суреттің атауын бастапқы дыбысын дыбыстамай айтамын, ал сендер менің қатемді түзеп, жоғалған дыбысты қосып сөзді толық айтуларың керек. Мысалы: - ...олбарыс(ж), ...ысық(м), ...аймыл(м), ...асбақа(т), ...ышқан(т), ...рыстан(а), ...арабан(б), ...әріхана(д), ...арандаш(қ), ...аламсап(қ), ...өзілдірік(қ), ...үшік(қ), ...автобус(а), ...роллейбус(т), ...лдаркөсе(А), ...ал апан(б), ...айық(қ), ...асқыр(қ), ...ағдаршам(б), ...ар топ(қ), ...әбіз(с), ...ызанақ(қ), ...ырыққабат(қ), ...сқабақ(а), ...армақ(қ), ...йыншық(о), ...квариум(а), ...ақта(т), ...уыршақ(қ), ...елосипед(в), ...амокат(с) т.б.	Педагог сөйлемдер айтады. Балалар қандай сөйлем екенін табады. Әже, сіз не істеп жатырсыз? Ұстаңдар! Ұстаңдар! Ұста оны! Күн шығып, дала нұрға бөленді. Алманы үзген кім? Тоқта! Қызыл түс жанғанда жүрме! Бақта жемістер өседі.	тап. Ағаш көңілдірек, әдемі болуы үшін не істеу керек? Суретін сал.
Балаларды үйге қайтару.					
«Сау бол, мектеп!» Ата-аналар мен әңгімелесу. Балаларды үйге қайтару.	Ата –аналарға кеңес: "Үйдегі балалардың қауіпсіздігі". Терезелер мен балкон. Жаяу жүруді және орындықтарға көтерілуді үйренген бала үшін ашық терезелер мен жылтыратылмаған балкондар қауіпті болады. Терезе ашық болған кезде терезеге көтерілу мүмкіндігі кейде қайғылы жағдайға айналады. Өкінішке орай, бұл жиі кездеседі.	Ата –аналарға кеңес: "Үйдегі балалардың қауіпсіздігі". 1.Құлау жағдайларының көпшілігі ата-аналар балаларды қараусыз қалдырған кезде болады. Кішкентай балаларды жалғыз қалдырмаңыз. 2.Баланың терезеге көтерілуіне жол бермеу үшін жиһаздың барлық түрлерін терезелерден алыстатыңыз. 3.Ешқашан москит	Ата –аналарға кеңес: "Үйдегі балалардың қауіпсіздігі". Тұрмыстық газ және су. Тұрмыстық газ қолданылатын пәтерлерде немесе үйлерде баланың клапанды қосып, газдың ағып кету мүмкіндігі әрқашан болады. Ол ештеңе болмайды, егер шұралар орналастырылатын болады, сондықтан бүлдіршіндер оларға	Ата –аналарға кеңес: "Үйдегі балалардың қауіпсіздігі". Ас үйдегі балалар үшін қауіпті заттар. Көбінесе ас үйде қайғылы оқиғалар орын алады. Ең алдымен, өткір және кесетін заттар қауіпті: ас үй пышақтары, шанышқылар. Ата-аналардың бірі тамақ дайындайды, ал бала жақын жерде айналады. Ересек адам тек пышақты үстелге қойды, ал бала оны	Ата-анаға ұсынымдар: Шектен тыс қадағалау және көмек Кейбір ата-аналар баласының орнына өзі оқып жатады. Сөмкесін жинап, киімдерін дайындап, сабағын бірге оқып, не істеу керектігін айтып отырады. Мұндай кезде баланың белсенділігі төмендейді. Өздігінен ойланғысы келмейді, ата-анасы айтпаса сабағын орындамайды. Қазір бұл

	Балалардың балкондарына тыйым салынады. Тәуекел тым үлкен! Назар аударыңыз! Үйде нәресте болған кезде терезелер мен жылтыратылмаған балкондар жабылуы керек. Терезелер тізбектермен немесе арнайы қауіпсіздік құрылғыларымен жабдықталуы керек, соның арқасында бала терезені өз бетінше аша алмайды. От шыны ма саты открутить қалам және оны жасыру. Бұл өте қарапайым-екі болтты бұрап алыңыз. Қажет болса, терезені ашып, бөлмені желдету үшін тұтқаны кез келген уақытта орнына қоюға болады.	торларына сенбеңіз! Олар құлаудан қорғауға арналмаған! Керісінше, москит торы қайғылы жағдайға ықпал етеді, өйткені бала өзін қауіпсіз сезінеді және терезеге де, оған да сүйенеді. Көбінесе балалар осы торлармен бірге құлап кетеді. 4. Мүмкін болса, терезелерді төменнен емес, жоғарыдан ашыңыз. 5. Балаңызға терезені бірнеше дюймден артық ашуға мүмкіндік бермейтін терезелерге арнайы бекіткіштер қойыңыз. 6. Терезе торларын салу арқылы терезелерді қорғаңыз. Торлар балаларды ашық терезелерден құлап кетуден қорғайды. 7. Егер сіз балаңызға терезеден бірдеңе көрсетсеңіз – оны әрдайым мықтап бекітіңіз, баланың кенеттен қозғалуына дайын болыңыз, алақаныңызды құрғақ ұстаңыз, баланы киімнен ұстамаңыз. Сіз оларды орнатумен айналысатын арнайы фирмаларға хабарласып, терезе түріне сәйкес келетінін таңдай аласыз. 8. Егер сізде дәл қазір құлыптау және сақтандыру жабдықтарын орнату мүмкіндігі болмаса, бұрағышпен болттарды, бекітетін тұтқаларды оңай бұрап, қажет болған жағдайда пайдаланып, қолданғаннан кейін бірден	дейін жету мүмкін емес. Олардың қауіпсіз орналасуын газ жабдықтарын жөндеу қызметінің маманы айтады. Сонымен қатар, егер бала тұрмыстық газ ағынын пешке ашатын жалпы клапанға жетпесе, онда қыздырғыштарды басқаратын тұтқаларға әрқашан қол жетімді болатындығын ескерген жөн. Сондықтан, ересектер ас үйде болмаған кезде және пеш қолданылмаса, нәресте қыздырғыштардың біреуін қоса алмауы үшін газды жалпы клапанмен жабу керек. Суға келетін болсақ, қауіп баланың крандарды ашып, пәтерді су басуына мүмкіндік береді. Жеке алаңдаушылық — ыстық су. Анық, бұл осы маңызды қадағалауға ересектер. Бала әлі кішкентай болса да, ваннаны ысырмаға жабу керек.	ұстап алып, дәлізге кірді. Әзірге ол қашады, ал ата-ана ловит, бала құлайды және натыкается пышақ. Келісіңіз, қорқынышты ма? Инелер, ұстаралар, құралдар (бұрағыштар, тігістер) және тіпті ағаш тіс щеткалары да қауіпті. Айтпақшы, тақырып өткір болуы мүмкін емес. Баланың аузына түсіп, жұтып қоюы мүмкін кез-келген ұсақ заттар қауіпті. Қиыршықтардың қолында қалған дәрі-дәрмектер айтарлықтай қауіп төндіреді. Бала ересектердің дәрі — дәрмектерді қалай қабылдағанын көреді және ол үшін бұл балаларға емес, ересектерге арналған кәмпиттерді қолдануға ұқсас. Бұл ғана емес, көптеген дәрі-дәрмектер балаларды қызықтыратын драже түрінде болады. Нәтижесінде нәресте қорқынышсыз таблетка жей алады. Ас үй плитасы балаларға қауіп төндіреді. Біріншіден, балалар газды қосуға қабілетті. Екіншіден, олар қайнаған немесе ыстық мазмұны бар табаларды өздеріне аудара алады. Мектеп жасына дейінгі баланы қорғау үшін газды бақылау плитасын сатып алу керек немесе пісіру аяқталғаннан кейін газ клапанын әрдайым жабу керек. Сондай – ақ, пешті	жағдай көптеген, әсіресе жас, заманауи отбасыларда жиі кездеседі. Бұл өте үлкен мәселе. Ата-ана көмектесемін деп баланы өзі "бүлдіреді". Шектен тыс қамқорлық пен бақылау баланың дербестігі мен жауапкершілігін жояды. Бұл кейін ересек кезде де көрініс береді. Бұл жерде мәселені шешу үшін ең алдымен баланы өбектей беруді доғарыңыз және сабақтың, оқудың не үшін керек екенін жақсылап түсіндіріңіз. Әрине алғашында бала кішкене еркінсіп, ештеңе істемейді. Бірақ жақсылап, ұрыссыз түсіндіретін болсаңыз уақыт өте бәрі түзеледі.
--	--	--	--	---	--

		алып тастай аласыз.		қорғаныш экранмен жабдықтау керек немесе тағамды тек алыс қыздырғыштарда-бала жетпейтін қабырғаға дайындауға тырысу керек.	
--	--	---------------------	--	---	--

Мектепалды 0 «Б» сыныбының тәрбиешісі: Кызылбаева Шолпан